

kk 91. carrillo nyilatkozata

leh/so/pg bs

m a d r i d, 1978. január 13./mti/

santiago carrillo, a spanyol kommunista párt főtitkára a spanyol televízió péntek esti híradójának adott rövid interjújában megengedhetetlen bevakozásnak minősítette a carter-kormányzat nyilatkozatát, amely szerint az egyesült államok ellenzi, hogy kommunisták bekerüljenek nyugat-európai országok kormányaiba. hozzáfűzte: az amerikai nyilatkozat egyben meghadtolja azt az állítást, hogy a nato az európai egyensúly fenntartásának eszköze, inkább azt bizonyítja, hogy az amerikai beavatkozás eszköze.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

carrillo a továbbiakban azt fejtegette, hogy az eurokommunizmussal kapcsolatosan elhangzott megnyilvánulások azt mutatják: „ az eurokommunizmus különös módon egyaránt célpontja moszkvának és washingtonnak, „

-.-

kk 92. külpolitikai híreink jegyzéke 1978. január 13.-án
16.00 órától zárásig

pg bs

1978. január 13./mti/

53. fegyverkezés - za rubezsom
54. finnország - elnökválasztás
55. szaljut-6.
56. arab szakszervezeti küldöttség - közlemények
57. ndk- népi jemen
58. ítéletidő Európában
59. olasz terrorizmus
60. usa- olaszország- gardner
61. weizman - egyiptomi-izraeli katonai bizottság
62. a fajgyűlölő bírő megróvása
63. olaszország - okp - oszp

/folyt. köv./:./

-94-

R

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4374

Külföldi hírek

s z o m b a t

kk. 1. v á r h a t ó

pl/rj ng

1978. január 14./mti/

moszkva: bumedienn befejezi látogatását és belgrádba utazik
----- szaljut-6

washington: vance elindul izraelbe

róma: andreotti erőfeszítései a kormányválság megoldására

teherán: szonoda szunao japán külügyminiszter látogatása

lisszabon: soares felkeresi eanes elnököt

abidjan: giscard d,estaing látogatása

-.-

7.25 rj

-1 -

Nm 7.45

kk. 2. vietnam-kambodzsa - taszsz, pap

a-ht/pr/p br bs

1978. január 14./mti/

h a v a n n a

az afrikai, ázsiai és latin-amerikai népek szolidaritási szervezete /ospaal/ azzal a felhívással fordult kambodzsához, hogy - a kölcsönös érdekeknek megfelelően - fogadja el a vietnami kormánynak a vitás kérdések tárgyalások útján történő megoldását célzó javaslatát. a szervezet nyilatkozatában aggodalmát fejezte ki a vietnami-kambodzsai konfliktus miatt. megállapítja, hogy az ilyen konfliktusok kizárólag az imperia- lizmus és nemzetközi reakció malmára hajtják a vizet. /taszsz/

u l á n b á t o r

az afro-ázsiai szolidaritás mongol bizottsága ulánbátorban nyilvánosságra hozott nyilatkozatában komoly aggodalmát fejezi ki a vietnami-kambodzsai határon történt események miatt. a nyilatkozat szerint mongólia úgy véli, hogy a vietnami szocialista köztársaság és kambodzsa közötti konfliktus további élezése kárt okoz mindkét ország népének. a mongol közvélemény a vitás kérdések tárgyalásos rendezését a probléma legnépszerűbb megoldásának tekinti, s ennél fogva fenntartás nélkül támogatja a vietnami kormány ilyen értelmű javaslatát. /taszsz/

x x x

v a r s ó

a polityka című lengyel hetilap a vietnami-kambodzsai viszályt kommentálva megállapítja, hogy a konfliktusból legfeljebb a szocialistaellenes erők húzhatnak hasznot. pham van dong miniszterelnök felhívása, hogy a viszályt tárgyalásos úton rendezzék, józan és humánus lépés. ez az egyedüli lehetőség az ellentmondás megoldására, főleg két olyan ország között, amelynek közös elve a proletár internacionalizmus.

a hetilap aláhuzza, hogy a konfliktusra felfigyelt az egész nemzetközi sajtó, s keresi az összefüggést a kambodzsai belső helyzet és pol pot, a kambodzsai kommunista párt központi bizottsága titkárának tavaly őszi pekingi látogatása, valamint a kambodzsai határterületen kialakult helyzet között. a kommentár hihetetlennek és képtelenségnek tartja, hogy vietnami oldalon külföldi katonai szakértők vennének részt. hozzáfűzi: ha figyelembe vesszük, hogy vietnam nem igényelt ilyen segítséget az egyesült államok ellen viselt háborúban, akkor miért venné igénybe most, amikor a kambodzsait sokszorosan meghaladó katonai erővel rendelkezik. /pap/

-. -

-2 -

7.30 rj

Nm 7.55

kk. 3. gyermek munkaerő - indonézia

df/pr/p bs

d j a k a r t a ,

1978. január 14./mti/

indonéziában továbbra is kizsákmányolják a gyermekmunkaerőt. mint egy djakartai napilap megállapítja, sok indonéz gyermek jövője gyakorlatilag kilátástalan. munkanapjuk nem fejeződik be a gyári sziréna hangjával: a munkáltatók gyakran arra kényszerítik őket, hogy a munkaidőn túl is dolgozzanak. számukra nem ismeretesek az olyan fogalmak, mint a fizetett szabadság, a munkabér-minimum, a munkaidő csökkentése.

a munkanélküliek hatalmas serege, valamint a ki nem elégitő munkaügyi törvények lehetővé teszik a munkáltatóknak, hogy a gyermekmunkaerőt gátlástalanul kizsákmányolják.

az indonéz közvélemény követeli, hogy vessenek véget ennek a szegényteljes társadalmi jelenségnek, és adjanak lehetőséget valamennyi gyermeknek arra, hogy iskolába járhassanak. /taszsz/

-. -

kk. 4. komeito - jobboldali pártprogram

fn/rj ng

t o k i ó, 1978. január 14.

fusch istván, az mti tudóstitója jelenti:

végképp jobboldali irányvonalra tért át japán második leg- erősebb ellenzéki pártja, a magát középutasnak tartó komeito, az ugynevezett tiszta politika pártja. most megtartott háromnapos kongresszusán olyan politikai programot fogadott el, amellyel - korábbi álláspontját megváltoztatva - lényegében csatlakozott az amerikai-japán biztonsági szerződés, vagyis a katonai szövetség fenntartását és a japán fegyveres erők, az ugynevezett „ön- védelmi erők, fejlesztését sürgető jobboldali pártok táborához. figyelmet érdemel, hogy a komeito küldöttsége éppen a közelmúlt- ban folytatott hivatalos tárgyalásokat az egyesült államokban a távokeleti térség „biztonsági problémáiról, „

/folyt.köv./

7.30 rj

Nm 8.00

-3 -

kk. 4./ komeito.. 1. folyt./rj

takeiri josikacu elnök beszédében azt fejtegette, hogy „az önvédelmi erőik léte már megváltoztathatatlan tény, függetlenül attól, hogy az országban változatlanul heves vita zajlik megszervezésük és fejlesztésük alkotmányellenes jellegéről,,. japánnak - mondotta - az esetleges külföldi agresszióval szemben meg kell védelmeznie szárazföldi területeit, légitereit és felségvizeit. a kongresszus határozata emellett szorgalmazza a japán-kínai béke- és barátsági szerződés mielőbbi megkötését, és a dokumentumokból kiderül, hogy a párt adott esetben hajlandó koalícióra lépni a liberális demokratákkal is.

a komeito pálfordulását lelkes hangú nyilatkozatokban üdvözölték a liberális demokrata párt vezetői. ohira maszajosi főtitkár baráti pártnak minősítette a komeitot és kijelentette, hogy kész tárgyalásokat folytatni vele. fukuda takeo kormányfő, az ldp elnöke disztáviratban köszöntötte takeiri pártvezért. a baloldali ellenzéki pártok, a szocialisták és a kommunisták erőlyesen elítélték a komeito új „védelmi politikáját,, amelynek a meghirdetése - mint rámutattak - a párt további jobbratulódásának bizonyítéka.

--

kk. 5. hírek a szocialista országokból

a-ht/so/rj br ng

1978. január 14./mti/

m o s z k v a

egyre kisebb terület marad ki a szovjetunióban a televíziós adások hatósugarából. a szovjet közlekedési minisztérium illetékes főosztályának jelentése szerint a szovjet lakosság 83 százaléka megbízhatóan tudja venni a televíziós műsorokat. elvileg már ma megoldható a műsorok sugárzása a szovjetunió bármelyik pontjára, a vételhez szükséges földi berendezések létrehozása azonban gazdaságilag még nem mindenütt indokolt. a televíziós adásokat a moldáv, és örményország egész lakossága tudja venni. az oroszországi föderációban a vételi arány a városokban több mint 90 százalék, vidéken 55 százalék. /taszsz/

/folyt.köv./ szszk

7.35 rj

-4 -

Nm 8.10

kk. 5. / hírek... 1. folyt./rj

b u k a r e s t

romániában 1978-ban 219 000 lakás épül fel. a tervek szerint javult a lakások minősége és komfort-foka, növekszik az alapterület. a legtöbb lakás az iparosodó körzetekben, valamint azokban a városokban épül, amelyeknek lakásállományában károkat okozott a tavalyi márciusi földrengés. jelenleg románia lakosságának kétharmada lakik háboru után épült lakásokban, és az utóbbi negyed évszázad alatt 3,6 millió lakás épült. a jelenlegi ötéves tervidőszak programja több min egymillió lakás építését irányozza elő. /agerpres/

petropavlovszk - kamcsatszkij

kamcsatkai paleontológusok őskori növények levéllenymataiból és egyéb maradványaiból megállapították, hogy a félszigetet 40-60 millió évvel ezelőtt szubtropikus növényzet borította. hatalmas kollektiót gyűjtöttek össze az őskori fauna és flóra napvilágra került maradványaiból. ennek alapján sikerült rekonstruálni az őskori kamcsatka földrajzi és éghajlati viszonyait. megállapították, hogy a félsziget helyén abban az időben több különálló szárazföld létezett, és hogy a klíma szubtropikus, a rövid tél pedig enyhe lefolyású volt. a félszigeten jelenleg működő vulkánok abban az időben békésen szunnyadtak. /taszsz/

i r k u t s z k

irkutszk az egyetlen orosz város, ahol a szeizmicitás /földrengésvalószínűség/ eléri a 8-as erősséget. ezt a bajkál-tó közelsége okozza. a városban ennél fogva eddig nem volt négy-öt emeletesnél magasabb épület. most viszont a házak építésénél földrengésbiztos szerkezeteket alkalmaznak, és így a város felfelé 9-16 emelet magasságra terjeszkedhet.

a szibériai nagyváros fejlesztési tervében új kulturpalota, tudományos tájékoztató központ, színház, könyvtár, kórház és gyermekintézmények építése szerepel. a város új folyami kikötőt, autóbusz és vasuti pályaudvart, valamint egy automata telefonközpontot kap. hozzákezdnek az új repülőtér építéséhez is, mert a régi lényegében már a város területére esik. /taszsz/

/folyt.köv./

7.45 rj

-5 -

Nm 8.45

kk. 5. / hírek... 2. folyt./rj

m o s z k v a

uj 15 emeletes épületbe telepítik át a moszkvai történelmi levéltárat, amelyben 16-17. századbeli könyveket, továbbá a 18. századokékatól 1917 októberéig összegyűjtött okmányokat őriznek. az új épületbe költöztetik be az októberi forradalom levéltárát, valamint a film- és fotódokumentumok moszkvai archívumát is. /taszsz/

m o s z k v a

könnyű és tartós építőanyagot dolgoztak ki szovjet szakemberek. az új anyagot nagyszilárdságú, tűzállóvá preparált kartonpapírból készítik. az új anyagot főleg a termelési és lakóépületek válaszfalainak és tetőszerkezeteinek hőszigetelésére használják. az újfajta keménypapír jól alkalmazható vasuti kocsik, gépkocsik és csővezetékek hőszigetelésére is. /taszsz/

--

kk. 6. portugália - soares

rp/rj ng l i s s z a b o n , 1978. január 14./mti/

mario soares portugál ügyvezető miniszterelnök pénteken este kijelentette, hogy nehézségei támadtak a kommunista párt képviselőivel az új kormány megalakításának kérdésében folytatott tárgyalásain. soares „nagyon komolyan”, ítélte meg a helyzetet.

az ügyvezető miniszterelnök azt követően nyilatkozott újságíróknak, hogy beszámolt eanes államfőnek az immár öt hete tartó kormányválság megoldására tett próbálkozásairól. mint soares mondotta, azért nem tudott egyezsége jutni a kommunista párt képviselőivel, mert azok „újabb követeléseket támasztottak, amelyeket a szocialista párt nem tud kielégíteni,,.

az influenzából nemrégiben felépült soares - kijelentése szerint - újból felméri a helyzetet, és konzultál pártja vezetőségével, mielőbb szombaton ismét tájékoztatja eanes elnököt arról, vajon folytatni tudja-e kormányalakítási tárgyalásait. /reuter/

--

7.50 rj

-6 -

Nuu 8:20

kk. 7. meghalt hubert humphrey

pl/rj ng waverly /minnesota/, 1978. január 14./mti/

szombatra virradó éjszaka waverly-i otthonában /minnesota állam/ hosszantartó, súlyos betegség következtében elhunyt hubert horatio humphrey amerikai demokratapárti szenátor. a 66 éves politikus haláláról szóló hírt walter mondale alelnök jelentette be szombaton hajnalban washingtonban. az amerikai politikai élet egyik legnépszerűbb személyisége gyógyíthatatlan rákban szenvedett.

humphrey politikai pályafutása alatt három ízben próbálkozott meg azzal, hogy eljusson a hatalom csúcsára. az elnöki cím megszerzéséhez 1968-ban állt a legközelebb, amikor a demokrata párt jelöltjeként csak kisarányú vereséget szenvedett richard nixontól. 1965 és 1969 között az egyesült államok alelnöke volt, és csaknem mindig hűséges kiszolgálója volt lyndon b. johnson elnök politikájának. hűségéért az elnökválasztási csata elvesztésével fizetett, hiszen a vietnami háborúval való nyílt szembefordulása néhány héttel a választás előtt már túl késői volt ahhoz, hogy megszeresse a háboru ellenzőinek teljes támogatását. /ap, upi/

--

kk. 8. akadozik a „négyek”, követőinek felszámolása

éb/rj ng p e k i n g , 1978. január 14./mti/

a zsenmin zsipao első oldalas kommentárban sürgeti, hogy a helyi pártbizottságok gyorsítsák meg azokat a vizsgálatokat, amelyeknek célja a „négyek bandája”, követőinek felszámolása. a kommentár felpanaszolja, hogy kína egyes tartományaiban és körzeteiben indokolatlanul lassu ütemben haladnak ezek a vizsgálatok, és ami még súlyosabb, nem kielégítő eredménnyel. bizonyos körzetekben és egységekben kísérleteket tesznek a „négyek”, követőinek fedezésére és átmentésére, a tömegek jogos bírálatának elfojtására. ez azt a nyilvánvaló veszélyt rejti magában, hogy pozícióban maradnak azok a „kigyók”, akiknek eltávolítása lényeges a politikai helyzet megszilárdítása és rendezése szempontjából.

/folyt.köv./

8.00 rj

-7 -

Nuu 8:30

kk. 8. / akadozik... 1. folyt./rj

a lap hangsúlyozza: a „négyek”, követőinek leleplezése és kigyomlálása elsőrendű fontosságú politikai feladat, mert olyan elemekről van szó, akik a hatalom megragadására törő „négyek” bandájának, rohambrigádjait képeztek. a jelek szerint nem így fogja fel a dolgot egy bizonyos prefektúra pártbizottságának több tagja, akik az elleplezés, a halogatás és a félrevezetés módszeréhez folyamodnak. a tömegek felháborodását pedig azzal utasítják vissza, hogy nem türnek meg „illetéktelen beavatkozást”, érthető, hogy az ilyen magatartás láttán elemi erővel tör ki az emberek felháborodása.

a zsenmin zsipao végezetül hangsúlyozza, hogy a „négyek”, követőinek leleplezése és ügyük kivizsgálása fontos és sürgős feladat. nem szabad elsietni, de megengedhetetlen az elódázás is. ezeknek a vizsgálatoknak időben való végrehajtásától függ ugyanis a „négyek”, elleni harc jelenleg folyó harmadik fázisának sikere - írja a lap. /éliás béla/

--

kk. 9. etiópia - ellenforradalmárók

a-mi/rj ml ng a d d i s z a b e b a , 1978. január 14./mti/

ellenforradalmár szervezkedőket tartóztattak le addisz abe-
bában - jelentette pénteken este az ena etiópai hírgyűjtemény.
a rendőrség és a milícia kötelékei a héten a főváros központi
negyedeiben tartott házkutatások során ellenforradalmi szer-
vezkedés nyomaira bukkantak, és 316, ellenforradalmi bandák-
hoz tartozó személyt őrizetbe vettek. öt ellenforradalmár, aki-
ket vezető személyiségek ellen elkövetett merényletek miatt kö-
röztek, a tüzharcban életét vesztette. a tisztogatási akciók so-
rán nagymennyiségű kézi-tűzfegyvert, kézigránátot, lőszert és rob-
banóanyagot foglaltak le.

a rendőri nyomozás feltárta, hogy a bandák vezetői ellenforra-
dalmi tevékenységük álcázására és anyagi fedezetének biztosítá-
sára legális vállalatokat, köztük egy nyomdát, egy könyv-
kereskedést, valamint egy butorüzletet üzemeltettek. /adn/

--

8.05 rj

-8 -

Nm 835

kk. 10. amerikai nyilatkozat - fkp

ml/rj ng p á r i z s, 1978. január 14./mti/

a francia kommunista párt politikai bizottsága megbélyegezte az egyesült államoknak franciaország szuverenitását és függetlenségét sértő magatartását.

„az egyesült államok külügyminisztériuma azzal, hogy állást foglalt a kommunista pártoknak a nyugat-európai országok kormányai-
ban való részvételével szemben, megengedhetetlen módon beavatkozott franciaország belügyeibe,, - mutat rá a pénteken este párizsban közzé-
tet^t nyilatkozat.

- az amerikai vezetők nem irhatnak elő megoldásokat, nem forgathatják vissza az idők kerekét, és nem kényszeríthetik fran-
ciaországot a washingtontól való függőség helyzetébe. egyetlen
külföldi hatalom sem irhatja elő a francia népnek, hogy a fej-
lődésnek milyen útját válassza. az ország egész közvéleménye,
hűen a függetlenség ügyéhez és franciaország méltóságát védelmezve,
elutasítja az ilyenféle igényeket-hangsúlyozza az fkp politikai
bizottságának nyilatkozata.

a francia kommunista párt egyidejűleg szemére veti a fran-
cia kormánynak, hogy nem határolta el magát egyértelműen washing-
ton beavatkozási politikájától. mint ismeretes, a francia kor-
mány úgy nyilatkozott, hogy „nincsen abban semmi rendkívüli,,
ha washington kifejti, kiket szeretne látni a nyugat-európai
kormányokban, és kiket nem.

szembehelyezkedett az egyesült államok magatartásával a francia
szocialista párt is. a párt szóvivője pénteken este a washingtoni
külügyminisztérium nyilatkozatát más országok belügyeibe való
beavatkozásnak minősítette, hozzáfűzve, hogy az ilyen magatartás
„sajnálatos,, és „megengedhetetlen,,. /taszsz, ap, reuter/

--

8.15 rj

-9 -

Nm 845

920 Dm

kk. 13. / szocialista... 1. folyt./rj

warnke amerikai fõdelegátus, aki késõbb csatlakozik a delegációhoz, washingtonban még jóslatokra is vállalkozott, az év tavaszát jelölve meg az egyezmény létrejöttének idõpontjaként. pozitív fejlemény az is, hogy a tárgyalások sikeres elõrehaladásának fényében mindkét fél kijelentette: tartja magát a tavaly októberben lejárt salt-1 elõírásaihoz.

fukuda takeo kormányfõ leonyid brezsnyevhez intézett levelével érkezett a héten moszkvába szonoda japán külügyminiszter, pontosan két évvel andrej gromiko tokiói látogatása után. figyelemre méltó, hogy a külügyminiszter elsõ külföldi útja a szovjetunióba vezetett; moszkvai tárgyalásai mindazonáltal csak részben tekinthetõk eredményesnek. a megbeszélések hozzájárultak a két ország vezetői közötti megértés javításához, de nem eredményeztek elõrehaladást a tervezett békeszerzõdés megkötésének ügyében. szonoda, visszatérve hazájába, megpróbálta az ezzel kapcsolatos felelõsséget a szovjetunióra hárítani. ismeretes, hogy tokió a szerzõdés megkötését a szovjetunióval szemben támasztott jogtalan területi követeléseinek teljesítésétõl szorosan függõvé tenni. tokióban egyébként bejelentették: a jövõ hónap elején szonoda pekingbe látogat, hogy elõkészítse a japán-kínai békeszerzõdés márciusra tervezett aláírását.

a vietnami szocialista köztársaság e heti hivatalos megnyilatkozásai is tárgyyszerû, visszafogott hangnemben foglalkoztak a kambodzsai határkonfliktussal, továbbra is, következésképpen a kérdés tárgyalásztal mellett történõ rendezését javasolva. az ellentétek okait és körülményeit ismertető hivatalos nyilatkozatokkal párhuzamosan hanoi délkelet-ázsiai körútra küldte külügyminiszterét. nguyen duy trinh laosban, indonéziában, malaysiában, a fülöp-szigeteken és thaiföldön járt; a felsorolt országokban a kétoldalú kapcsolatok bővítését szorgalmazó tárgyalásokon kívül beszámolt a konfliktussal kapcsolatos vietnami álláspontról, támogatást kért hazája békés tárgyalásokat szorgalmazó politikájához.

csütörtökön moszkvába érkezett bumedien algériai elnök, hogy a közel-keleti helyzet legújabb fejleményeirõl tárgyaljon a szovjet vezetõkkel. látogatásának különös jelentõsége kölcsönöz az a tény, hogy moszkvai útja elõtt közel-keleti körutazást tett, és

↑
beható tárgyalásokat folytatott a szadat egyiptomi elnök különutas politikáját ellenzõ arab vezetõkkel.

a hét folyamán svédországban tett látogatást milos minics jugoszláv külügyminiszter. útja a gazdasági kapcsolatok szorosabbra fûzése mellett a két ország vezetői csúcshintû találkozásának elõkészítését célozta.

/folyt.köv./
8.40 rj

Nm 9.00

9.00 Du

-12 -

kk. 13. / szocialista... 2. folyt./rj

a magyar diplomácia vezetője afrikai körútra indult: puja frigy es etiópiai tárgyalásai befejeztével angolába, mozambikba, kongóba, majd tanzániába látogat el. óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára négynapos látogatást tett az nszk-ban a német kommunista párt meghívására; a svéd baloldali párt-kommunisták kongresszusán katona istván, a kb osztályvezetője képviselte a magyar pártot.

a jövõ hét elején az ndk-ban tesz látogatást gyõri imre, az mszmp kb titkára. ugyancsak a következõ héten újabb tárgyalások kezdõdnek az ndk és az nszk között, a határátkelõhelyek bővítésérõl. /összeállította: ambrus istván/

..-

kk. 14. a szerkesztõségek tájékoztatására!

teng -, napi jelszó,,

a-rp/

rj ml ng

p e k i n g, 1978. január 14./dpa/

szombaton elsõ alkalommal jelent meg a zsenmin zsiapo úgy, hogy a lap-cím melletti „napi jelszó,,-nak fenntartott helyen teng hsziào-ping párt-alelnök egyik kijelentése szerepelt. a bekeretezett rész általában a mindenkori pártvonal legfontosabb utmutatásait tartalmazza. mao ce-tung haláláig a „napi jelszóban,, kizárólag mao-idézeteket közöltek, majd hua kuo-feng kinyilatkozásait. teng hsziào-ping „napi jelszava,, felszólítja a kínaiakat, hogy csou en-lajt az „egész nép ragyogó példaképének tekintsék,, és buzgón kövessék az egykori miniszterelnök utmutatásait. /mti/

8.50 rj

-13 -

Nm 9.10

9.00 Du

kk. 15. közel-kelet - vegyes

pn/rj ng

1978. január 14./mti/

a s s z u á n

szadat elnök mélyszégyen csalódottsággal nyilatkozott az egyiptomi-izraeli tárgyalások állásáról. Callaghan brit miniszterelnökkel pénteken megtartott első megbeszélése után szadat újságírók kérdéseire válaszolva kijelentette: a tárgyalások kritikus szakaszba jutottak és a két legfontosabb kérdésben vallott ellentétes nézetek miatt könnyen összeomolhatnak. ez a két kérdés: a palesztinok önrendelkezési joga és a sinai-félszigeten lévő izraeli települések sorsa. szadat megjegyezte, hogy a begin izraeli kormányfővel karácsonykor iszmailiában folytatott tárgyalásokon sem jutottak pozitív eredményre ebben a két kérdésben. az elnök hangsúlyozta, hogy a sinai izraeli településeket illetően nincs változás az egyiptomi álláspontban. a jerusalem post című lap - füzte hozzá - a vele készített interjúban félreértelmezett valamit. ő ugyanis soha sem mondotta, hogy az izraeli települések megmaradhatnak a sinai-félszigeten a béke megkötése után is. csupán annyit jegyzett meg, hogy a települések felszámolása az izraeli visszavonulás utolsó fázisa lehetne.

ami ciszjordániát és a gaza-övezetet illeti - folytatta szadat -, egyiptom változatlanul olyan megoldást szorgalmaz, amelynek a palesztinok önrendelkezése, és nem csupán korlátozott önkormányzata a végső célja. arra a kérdésre, vajon ha az izraeliek továbbra is mereven visszautasítják ezt a követelést, beleegyezik-e egyiptom izrael ideiglenes jelenlétébe a jordán folyó nyugati partján, szadat kijelentette: nem tárgyalhat palesztinok helyett a részletekről. ha megszületik a megállapodás a békés rendezés elveiről, kétoldalu bizottságoknak, köztük egy izraeli-palesztin testületnek kellene kidolgoznia a részleteket. szadat ezzel kapcsolatban ismét kirohant a pfsz ellen, azt állítva, hogy a palesztin szervezet elszigetelte magát, saját magát zárja ki a tárgyalásokból. de reméli - füzte hozzá -, hogy egy elvi megállapodás elérése után a pfsz „megtalálja a kairóba vezető utat,,.

a sajtóértekezleten a brit miniszterelnök is válaszolt az újságírók kérdéseire, de válaszait a hírügynökségek csak röviden ismertetik. Callaghan kijelentette, hogy az egyiptomi-izraeli tárgyalások igen nehéz szakaszba jutottak, „kemény döntésekre van szükség mind izrael, mind mások részéről,,. a továbbiakban röviden válaszolt nagy-britannia közel-keleti politikájának fő elveit, amelyek - mint mondotta - megegyeznek a közös piac 1977. júniusi állásfoglalásaival: a rendezésnek a biztonsági tanács 242-es és 338-as határozatának maradéktalan és teljes mértékű végrehajtásán kell alapulnia. london szerepe ebben arra korlátozódik, hogy a békéhez vezető folyamat megkönnyítésére állandó kapcsolatokat tart fenn a közel-keleti konfliktusban érintett országokkal.

/folyt.köv./

9.15 rj

Nm 9:40

10¹⁰ Du

-14 -

kk. 15. / közel... 1. folyt./rj

l o s a n g e l e s

a jeruzsálemben hétfőn megkezdődő külügyminiszteri megbeszéléseken résztvevő cyrus vance amerikai külügyminiszter, aki szombaton indul el a közel-keletre, pénteken los angelesben, az amerikai kormány külpolitikai törekvéseit vázoló előadásában a közel-kelettel kapcsolatban kijelentette: a békés rendezésnek meg kell oldania a palesztin problémát annak minden vonatkozásában, lehetőséget kell adni a palesztinoknak, hogy bekapcsolódjanak a jövőjükéről folytatott tárgyalásokba, „el kell ismerni a palesztin nép törvényes jogait,,. más vonatkozásokban az igazi közel-keleti békének a felek közötti normális kapcsolatokon kell alapulnia. izraelnek ki kell vonulnia az 1967-ben megszállt területekről. az ENSZ-határozatoknak megfelelő megállapodásban kell rögzíteni a biztonságos és elismert határokat. - mondotta vance.

w a s h i n g t o n

washingtoni hivatalos források szerint vance külügyminiszter kompromisszumos, ideiglenes jellegű amerikai javaslatot terjeszt majd elő jeruzsálemben, ha az egyiptomi-izraeli tárgyalások kudarcra futnak. az amerikai javaslat részletei nem ismertek, de mint washingtonban mondják, az a célja, hogy megmentsen a kétoldalu tárgyalásokat a teljes bukástól és lehetőséget adjon egyiptomnak és izraelnek arra, hogy egy későbbi időpontban dolgozzák ki a problémák végleges rendezését magában foglaló szerződést.

n e w y o r k

az ENSZ-főtitkár ensio siilasvuo tábornokot, a közel-keleti békefenntartó erők parancsnokát bizta meg a jeruzsálemi tárgyalások megfigyelésével. maga waldheim-közölte egy ENSZ-szóvivő-nem fogadta el a tárgyalásokra szóló meghívást. /reuter, upi, ap, afp, adn/

--

kk. 16. osztrák emberrablók - bünlajstrom

sz/mh/rj ng

b é c s, 1978. január 14.

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

a böhm-ügyben kiterjedt és eredményes nyomást folytató osztrák rendőrség csütörtöki akciója a vártnál nagyobb eredményre vezetett. a bécsi bank pénztára előtt őrizetbe vett paul francsics és franz panagl mellett rendőrökékre került a bünszövetkezet harmadik tagja is, az NSZK-ból áttelepült, 29 éves christa schnek. első kihallgatásukon fény derült a banda teljes bünlajstromára.

/folyt.köv./

9.30 rj

Nm 9:45

10¹⁰ Du

-15 -

kk. 16. / osztrák... 1. folyt./rj

a december 12-én elkövetett emberrabláson kívül négy bankbetörést és egy postarablást ismertek be. a bűncselekmények nem kevesebb, mint harminc millió schillinghez juttatták a mindenre elszánt fiatal bűnözőket.

a „mindenre elszánt”, kifejezés nem túlzás. a házkutatás során valóságos arzenált; géppisztolyokat, revolvereket, robbanószerkezeteket és érzékeny lehallgató készülékeket találtak.

a terroristák - vallomásuk szerint - készek lettek volna vérfürdő rendezésére is, ha akcióik bármelyike félresikerül.

francsics és társai azonban lieselotte böhm elrablása után alapvető hibákat követtek el. feltűnően drága gépkocsikat vásároltak, és több pénzintézetben egyugyanazon jelígre - a görög abc első három betűjére-helyezték el a hatalmas összegeket.

a rendőrség a bűncselekményekből származó összeg zömét - csaknem husz millió schillinget - biztonságba helyezte. a tettesek hamarosan a bíróság előtt felelnek bűneikért.

--

kk. 17. a pravda megemlékezés Nasszerről

ki/rj ng m o s z k v a, 1978. január 14./mti/

egyiptom vezető körei nagymértékben eltávolodtak a nasszeri politikától - állapítja meg a pravda szombati számában p. gyemcsenko, az egyiptomi nép nagy vezetője, gamal abdel nasszer születésének 60. évfordulójára írt cikkében. - ezek a tények a politikai harc bonyolultságát, a nasszerizmussal szemben ellenzékot alkotó burzsoázia tevékenységének megélénkülését mutatják. de még a legjobboldalibb körök sem merik tagadni, hogy a juliusi forradalom az egyiptomi nép többsége számára az új élet jelképe volt és marad, a nemzeti függetlenség, a társadalmi igazságosság, az emberi méltóság jelképe, és nagy befolyással volt nemcsak egyiptom, hanem az egész közel-kelet helyzetének alakulására.

/folyt.köv./

9.35 rj

Nm 9.50

10.10.78

-16 -

kk. 17. / a pravda... 1. folyt./rj

a szovjet lap cikke rámutat: nasszer politikája arra irányult, hogy egyiptomot és a többi arab országot megszabadítsa az idegen uralomtól. ez a törekvés nyilvánult meg a gyarmati rendszer maradványainak, az imperialista támaszpontoknak felszámolásáért vívott harcban, abban, hogy egyiptom nem csatlakozott katonai tömbökhöz, és nem engedélyezte az idegen beavatkozást az ország belügyeibe. ez testesült meg a szuezi-csatorna államosításában, a külföldi részvénytársaságok államosításában, a bankok, az ipari üzemek állami tulajdonba vételében is. „egyiptom nasszer idejében mind belpolitikájában, mind pedig külpolitikájában jelentős sikereket ért el, - hangsúlyozza a pravda.

„nasszer nem egyszer hangoztatta, hogy az ország nemzeti célkitűzéseit, így az 1967. évi izraeli agresszió következményeinek felszámolását, nem az imperialistáknak tett engedmények, a szinfaik mögötti alkudozások útján lehet elérni. a helyes utat a belső front megszilárdítása, az arab erők összefogása izrellel és az imperializmussal szemben - hangoztatja a szovjet lap cikke. - nasszer a harc természetes logikáját követte, ez pedig azt mutatta, hogy az egyiptomi vezetés terveinek megvalósítása lehetetlen anélkül, hogy az országon belül ne a lakosság dolgozó rétegeire és a haladó értelmiségre támaszkodjanak, a külpolitikában pedig ne támaszkodjanak a szocialista országokra, mindenekelőtt a szovjetunióra. ahogy az egyiptom politikájában mind jobban megerősödtek a haladó irányzatok, úgy szélesedett és erősödött a szovjetunió és egyiptom kapcsolata is. az ország haladó politikai irányvonalának szerves része lett az együttműködés a szocialista országokkal.

sajnálatos tény, hogy az utóbbi időben - a szovjetunió szándékai ellenére - a szovjet-egyiptomi kapcsolatok bonyolultakká váltak. egyiptomban egyesek rosszindulatúan azt igyekeznek állítani, hogy az elmúlt években kialakult hagyományos együttműködés megromlásáért moszkvát terheli a felelősség.

erre csak egy lehet a válasz: a szovjetunió elutasít minden hazug rágalmat, hü volt és hü is marad fő irányvonalához egyiptom, a baráti egyiptomi nép iránti politikájában. joggal jelenthetjük ki, hogy a szovjet-egyiptomi, és általában a szovjet-arab együttműködés változatlanul népeink nemzeti érdeke, a közel-keleti béke érdeke, - hangsúlyozza a pravda.

--

9.40 rj

Nm 9.55

10.10.78

-17 -

kk. 18. szovjet és amerikai gyárak a világűrben - reuter
br/rj

ng London, 1978. január 14./mti/

„a világűrben végrehajtott szovjet-kettős összekapcsolás azt sugallja, hogy a szovjetek és az amerikaiak egyaránt kozmikus gyár-óriások megalkotására törekednek, de egymástól lényegesen különböző utakon kívánják elérni ezt a célt, - írja kommentárjában Lloyd Timberlake, a reuter híregyénység tudományos hirmagyarozója. „a kettős összekapcsolás azt jelenti, hogy a kozmonauták rendszeres utánpótlást kaphatnak, és ennek megfelelően korlátlan ideig tartózkodhatnak a világűrben, illetve az űrállomás légénységét folyamatosan tudják váltani, elkerülve így módon az állomás lezárásának és újbóli megnyitásának hosszadalmas proceduráit. „márpedig a tartós űrbeli tartózkodás jelenti a legfontosabb lehetőséget arra, hogy a kozmikus kísérletek romantikus kalandból komoly gazdasági előnyökkel bíró vállalkozásokká alakuljanak át.

Timberlake Kenneth Gatlandot, a brit bolygóközi társaság elnökét, kerekén egy tucat űrkutatási témájú szakkönyv szerzőjét kérte fel a legújabb fejlemények kommentálására. A brit tudós kijelentette: valóban úgy fest, hogy új ipari forradalom veszi kezdetét. a gravitáció nélküli térben új ötvözetek, tökéletes kristályok, hegesztési eljárások és új anyagok széles skálája dolgozható ki.

A szovjet és az amerikai módszerek különbözőségét jellemezve Gatland emlékeztet rá, hogy a szovjetunió építi ki a nagyobb kozmikus egységeket, az amerikaiak viszont a többször felhasználható űrkomp kidolgozására összpontosítják erőfeszítéseiket. az űrkompok a nyolcvanas évek elejétől vihetnek amerikai tudósokat az űrbe, de legfeljebb egyhónapos tartózkodásra lesznek alkalmasak.
/reuter/

--

kk. 19. űrkutatás - ensz

a-ai/rj ng New York, 1978. január 14./mti/

az egyesült nemzetek szervezetének a világűr békés felhasználásával foglalkozó bizottsága közzétette az 1977. évi űrkutatások eredményeit értékelő jelentését. a dokumentum nagyra értékeli az űrkutatás technológiai fejlődését, a világűr felhasználása terén tett előrehaladást. kiemeli a távközlési műholdak szerepét, és „az ipar és a világűr, „ cím alatt külön fejezetben foglalkozik egyes termelési folyamatok kozmoszbéli lehetőségeivel. a jelentés elismeréssel szól a világűr kutatása terén a szovjetunió és az egyesült államok által elért eredményekről. /taszsz/

--
-18 -

9.50 rj

Nm 10.05

kk. 20. gierek - katowice

ba/rj ng

Warsó, 1978. január 14./mti/

a lengyel egyesült munkáspárt második országos értekezletét követően Lengyelország-szerte megkezdődtek a párt vajdasági konferenciái, amelyeken megválasztják a helyi vezető pártszerveket, és az országos konferencia határozata alapján kijelölik a vajdaság feladatait.

a katowicei pártértekezleten részt vett és felszólalt Edward Gierek, a Lemp kb első titkára is.

Edward Gierek beszédében rámutatott, hogy a szocialista Lengyelország építésében, az országos pártértekezlet határozatai megvalósításában kulcsfontosságú szerepet játszik a katowicei vajdaság. az értekezlet munkáját méltatva kiemelte, hogy a vajdasági konferencia helyesen jelölte ki a térség fejlődésének irányát és helyét az ország fejlődésében, alkotó módon alkalmazta a második országos pártértekezlet határozatát a térség lehetőségeihez és szükségleteihez.

a kb első titkára a továbbiakban méltatta az 1970 óta elért eredményeket és rámutatott, hogy ezek elérését csak nagyszabású beruházásokkal, a nehézségeket is vállaló gyorsiramu fejlesztéssel lehetett megvalósítani. az idei tervben foglalt feladatokról szólva kiemelte a gazdálkodás hatékonysága növelésének fontosságát, állást foglalt a munkaidő jobb kihasználása, a munkaszervezés és a munkafegyelem javítása és a jobb anyagfelhasználás mellett, különös tekintettel a kiemelt szférákra - a piaci és export-termelés, az élelmiszer-gyártás és a lakásépítés területén. kiemelte, hogy nemcsak idén, hanem az elkövetkező években is az egyik legfontosabb feladat az ország tüzelő- és nyersanyagkészletével való gazdálkodás komplex programjának megvalósítása lesz.

Edward Gierek értékelte Lengyelországnak a nemzetközi munkamegosztásba való bekapcsolódása jelentőségét. rámutatott a szovjetunióval való testvéri együttműködés döntő jelentőségére, majd méltatta a kgst többi tagországgal való együttműködés fontosságát. befejezésül a kb első titkára méltatta a Lemp második országos értekezletének jelentőségét és hangsúlyozta, hogy annak programja jó platformot biztosít a közelgő tanácsválasztásokhoz.
/barabás jános/

--

10.00 rj

Nm 10.20

Mos Dm

-19 -

kk. 21. amerikai beavatkozás az olasz belügyekbe - pravda

ki/rj ng m o s z k v a, 1978. január 14./mti/

a szovjet közvéleményt élénken foglalkoztatja az olasz-országi helyzet, és különösen nyugtalanítja az, hogy az egyesült államok nyilvánvalóan beavatkozik a római politikai fejleményekbe. ezt bizonyítja, hogy az szkp lapja, a pravda egymás után két kommentárban is foglalkozott ezzel: csütörtökön romából adott értékelést, szombaton washingtoni tudósítója, g. vasiljev kommentárját közölte.

„washington ismét nyíltan beavatkozik egy nyugat-európai ország belügyeibe - állapítja meg a többi között a kommentár. - amikor egy évvel ezelőtt a carter-kormányzat vette át a hatalmat, arról lehetett hallani, hogy washington többé nem lesz ideges a baloldali erők nyugat-európai előretörése miatt, és az új kormányzat politikája tiszteletben fogja tartani az európaiaknak azt a jogát, hogy maguk dönthessenek saját ügyeikről. az elmúlt hónapok eseményei azonban arról tanuskodnak, hogy ezeket az ígéreteket nem tartják meg - éppugy, mint a demokrata kormányzat sok más ígértét, jelszavat sem.,,

„carter amerikai elnöknek a lapokban közzétett kijelentése, amelyet nyugat-európai látogatása során a francia szocialisták vezetője, francois mitterrand előtt tett, és amely szerint az egyesült államokat „nyugtalanítja az a lehetőség, hogy franciaországban létrejöhet a kommunisták és a szocialisták szövetsége,,, a legjellemzőbb példa arra, hogy washington minden ceremónia nélkül avatkozik be szuverén országok belpolitikai kérdéseibe. ezt követően azután washington kategorikus felszólítása olaszországhoz.,,

a pravda kommentárja nyomatékosan hangsúlyozza: az amerikai külügyminisztérium állásfoglalását arról, hogy washingtont nyugtalanítja az olaszországi helyzet, és hogy az amerikai kormányzat előnyben részesíti az olyan megoldást, amelynél a kommunisták nem vesznek részt a kormányban, nem lehet másként értékelni, mint közvetlen nyomásként.

--

10.05 rj

-20 -

Nm 10.25

Mos Du

kk. 22. nacionalizmus - volt frontharcosok

már/rj ng b e l g r á d , 1978. január 14./mti/

momcsilo dugalics, a jugoszláv harcosok szövetsége szerbiai választmánya elnöke valjevoi beszédében a nacionalizmus problémájáról szólva a többi között megállapította: ébernek kell lennünk, és idejében állást kell foglalnunk a nacionalista jelenségekkel szemben, gyökerestől kell kiirtani a nacionalizmust. tovább kell erősíteni jugoszlávia nemzetének és nemzetiségeinek egységét, csökkenteni kell az ország egyes vidékei közötti gazdasági különbségeket.

vezetőségének

dugalics hangsúlyozta, hogy vissza kell venni a harcosok szövetségébe mindazokat az antifasiszta frontharcosokat, akik valami okból jelenleg a szövetségen kívül vannak, de társadalmilag aktívak és magukévá teszik a jksz politikáját. „nem kell arra várni, hogy ők kérjék visszavételüket, hanem nekünk kell megkeresni és minden huza-vona nélkül felvenni őket, ha politikai magatartásuk megfelelő,, - mondotta.

--

kk. 23. emberi jogok - usa

a-ai/rj ml ng m s o s z k v a, 1978. január 14./mti/

a szovjet politikai irodalmi kiadó gondozásában moszkvában megjelent „az emberi jogok helyzete az egyesült államokban,, című, az egyesült államok kommunista pártja által szerkesztett mű. a könyv szemléletesen bizonyítja, hogy a szocialista országok ellen folytatott, az emberi jogok állítólagos megsértését felhántorgató kampány egyedüli célja az amerikai állapotok leplezése, a közvélemény figyelmének elterelése arról a nyilvánvaló tényről, hogy az egyesült államokban nap mint nap megsértik az alapvető polgári és szabadságjogokat - írja könyvismertetésében a tiszsz szovjet hírügynökség.-e kampány szerves részét képezi a szocialista országok ellen folyó ideológiai felforgató tevékenységnek, elsősorban a szovjetunió nemzetközi tekintélyének lejáratását célozza.

/folyt.köv./

10.30 rj

-21 -

amely a szocialista országok, és

Nm 10.45

Mos Du

kk. 23. / emberi... 1. folyt./rj

a könyvhöz írt előszavában gus hall, az egyesült államok kommunista pártjának főtitkára beszámol arról, hogy washington az alapvető emberi jogok módszeres lábbal tiprása mellett rendszeresen megsérti a helsinki értekezlet záradokumentumának előírásait is. a főtitkár ismerteti a munkanélküliek helyzetét, élesen bírálja a társadalombiztosítás, az egészségügyi ellátás, a nyugdíjrendszer hiányosságait, a nemzeti kisebbségekkel szemben alkalmazott megkülönböztetés gyakorlatát. az egyesült államok - írja - demagóg módon az emberi jogok védelmezőjének szerepében tetszeleg, az államközi kapcsolatok „tisztaságának”, szószólója, ugyanakkor mindenki előtt ismeretes, hogy washington hivatalos megnyilatkozásainak jórésze nyílt, közvetlen beavatkozás más szuverén országok belügyeibe. /taszsz/

--

kk. 24. bumedien - jugoszlávia

már/rj ng b e l g r á d, 1978. január 14./mti/

tito elnök meghívására szombaton baráti látogatásra jugoszláviába érkezik huari bumedien algériai elnök, aki ezzel fejezi be jelentős körutját, amelynek során felkeresett több közel-keleti országot, majd pedig moszkvában tárgyalt a szovjetunió vezetőivel.

a jugoszláv lapok szombati számukban vezető helyen foglalkoznak tito és bumedien elnök újabb találkozásával és hangsúlyozzák, hogy megbeszélések középpontjában a közel-keleti helyzet áll majd. a belgrádi rádió kommentárjában megállapította, hogy a közel-kelet napjainkban a világ legveszélyesebb válsággóca, ahol bármely pillanatban kitörhet a háború.

„a közel-keleti válság központi problémája - mutat rá a tanjug hírügynökség hírmagyarázata - a palesztinok ügyének megoldása. ez a térség békéjének és biztonságának nélkülözhetetlen tényezője. a helyzet megoldhatatlan a palesztinok nemzeti jogainak biztosítása nélkül. a palesztinai felszabadítási szervezetet egyenrangú félként be kell vonni a konfliktus rendezésébe.,,

a belgrádi sajtó utal arra, hogy a jugoszláv-algériai csúcstalálkozón nagy figyelmet fordítanak majd az el nem kötelezett országok mozgalma időszerű kérdéseinek megvitatására, és megvizsgálják a kétoldalú kapcsolatok további fejlesztésének lehetőségeit is.

--

10.33 rj

Nm 10:50

-22 -

kk. 25. bt-határozat - dél-afrika

a-rp/rj ml ng ne w y o r k, 1978. január 14./mti/

több ország kormánya üzenetben fordult kurt waldheim enszfőtitkárhoz, támogatásáról biztosítva a biztonsági tanács által a dél-afrikába irányuló fegyverszállításokra kimondott tilalmat, és követelve a bt-határozat maradéktalan érvényesítését. üzeneteikben rámutattak az elfogadott intézkedések fontosságára és hangsúlyozták, hogy azok jelentős mértékben járulhatnak hozzá az afrika déli részén uralmon lévő fajüldöző rendszerek felszámolásához és az őslakosság jogainak helyreállításához.

az indonéz kormány üzenetében élesen elítélte a dél-afrikai fajüldöző rendszerrel fenntartott diplomáciai, gazdasági és egyéb - köztük katonai - kapcsolatokat. a fegyverszállítási tilalom elrendelését támogatta üzenetében ^hbutan, írország és izland kormánya is.

mint ismeretes, az ensz apa_rtheid bizottsága new yorkban közzétett nyilatkozatában felszólította az összes államokat, hogy tegyenek összehangolt erőfeszítéseket a bt határozatának szigorú betartására. /taszsz/

--

kk. 26. kínai hadsereg - krasznaja zvezda

ék/rj ng m o s z k v a, 1978. január 14./mti/

- a kínában végbement események lehetővé teszik bizonyos következtetések levonását az új pekingi vezetés politikai irányvonaláról, amelynek alapját változatlanul azok a maoista tételek képezik, amelyek teljes tarthatatlanságukat a legszemléletesebben a „nagy ugrás”, a „kulturális forradalom”, és más politikai kampányok éveiben mutatták meg - írja a krasznaja zvezda szombati számában g. moszko, a történelemtudományok kandidátusa, majd így folytatja:

/folyt.köv./

10.55 rj

Nm 11:50

-23 -

kk. 26. / kínai hadsereg ... 1. folyt./rj

sajtójelentések szerint a pekingi vezetők pragmatikus intézkedésekkel és módszerekkel próbálják lefaragni a maoista politika szélsőségeit: némileg emelik a dolgozók egyes kategóriáinak munkabéretét, bizonyos visszatérés tapasztalható az anyagi ösztönzés eszközeihez. valójában azonban a jelenlegi kínai vezetők - a korábbihoz hasonlóan - nem tesznek hatékony intézkedéseket a dolgozók helyzetének megjavítására. saját nagyratörő terveik érdekében habozás nélkül feláldozzák a nép érdekeit. minden eszközzel az ország militarizálására törekszenek, hogy az évszázad végére kína katonai nagyhatalommá váljék, amely hegemonista igényekkel lép fel a világszínpadon.

a militarista irányvonal meghonosításának megkönnyítése céljából meghirdették „az általános rend megeremtésért folyó harcot”, je csien-jing honvédelmi miniszter azoknak a maoi iránymutatásoknak az „időszerűségét”, hangsúlyozza, amelyek a „katonai ellenőrzést”, szorgalmazzák az élet minden területe felett.

a kínai kommunista párt 1977. augusztusában megtartott xi. kongresszusa program-jelleggel megerősítette ezeket a tételket. a hua kuo-feng beszámolójában megfogalmazott „nyolc fő harci feladat”, között központi helyet foglalt el „a négyek csoportjának leleplezéseért folyó nagy harc”, „a párt rendezése vagy megtisztítása”, a mindenre kiterjedő „centralizmus”, és a szigorú fegyelem megeremtése. megkülönböztetett figyelmet fordított a beszámoló a társadalmi biztonsági szervek, a tartalékosok, és főként a hadsereg szerepének fokozására, hogy kényszer- és megtorló intézkedésekkel félemlítsék meg a népet és tartsák befolyásuk alatt.

a külföldi sajtó az utóbbi időben többször adott hírt arról, hogy „politikai bűncselekményekért”, halálos ítéleteket szabtak ki kínában. pekingi nyugati megfigyelők adatai szerint az 1977-ben kínában halálra ítélték száma néhány ezret tett ki.

a „rendteremtésre”, mind gyakrabban használják fel a hadsereget. külföldi sajtójelentések arról számoltak be, hogy kína 19 tartományában vezettek be katonai ellenőrzést, katonai alakulatok vannak jelen a gyárakban és az intézményekben, a hadsereg közvetlenül beavatkozik az iparvállalatok és a szállítás munkájába.

másfelől nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a kínai népi felszabadító hadseregben a parancsnoki és politikai állomány csaknem 40 százaléka „kulturális forradalom”, éveiben lépett szolgálatba, nézeteik közel állnak a „négyek”, eszméihez. nem csodálható tehát, ha a jelenlegi vezetőség nem bízik bennük, és a „rendteremtés” jelszavával folytat ellenük ideológiai és politikai bíráló kampányt. a párt- és állami vezetésen belüli frakcióharc, a hatalomért folyó küzdelem a hadseregben is tükröződik, amely maga is aktív részese ennek.

/folyt.köv./

11.05 rj
Nw 11.25

-24 -

kk. 26. / kínai hadsereg... 2. folyt./rj

a mai pekingi vezetőség nemcsak a belpolitikában számít a hadseregnek. a nép figyelmének a belső nehézségekről történő elterelése érdekében peking nem ártallja hangoztatni az új világ-háború elkerülhetetlenségét. a háború „fő forrásának”, az „imperializmusnál is veszélyesebb ellenségnek”, a maoisták, a józan ész félretéve, a szovjetuniót nevezik. e hazug állításokat használják fel ürügyül az ország militarizálásának fokozására. 1976-ban a közvetlen katonai célú kiadások meghaladták az állami költségvetés 40 százalékát, és ezek felét a rakétanukleáris fegyverzetek fejlesztésére fordították.

a hadsereg korszerűsítésében a kínai vezetőség néhány tőkés államra is számít. egyes reakciós nyugati vezetők mind gyakrabban szorgalmazzák a katonai együttműködést kínával, ezzel is az ellentétek elmélyítésére törekedve a kínai népköztársaság és a szovjetunió, illetve más szocialista országok között.

a jelenlegi pekingi vezetőség által követett régi maoista irányvonal helytelensége, kilátástalansága és végzetessége nyilvánvaló. ez a politika ellentétes a kínai nép létérdekeivel, és veszélyt jelent a világ minden népe számára - állapítja meg a szovjet honvédelmi minisztérium lapja. /pék miklós/

--

kk. 27. kozmosz—984

a-ai/rj ml ng m o s z k v a, 1978. január 14./mti/

a szovjetunió területéről pénteken földkörüli pályára juttatták a kozmosz-család legújabb, 984. jelzésű tagját. a műhold fedélzetén elhelyezett berendezések kifogástalanul működnek.

a szputnyik pályájának adatai: a kezdeti keringési ideje 89,5 perc; a föld felszínétől mért legnagyobb eltávolodása 313, legkisebb eltávolodása 215 kilométer; pályasíkjának az egyenlítő síkjával bezárt hajlásszöge 62,8 fok.

a kozmosz-984 fedélzetén 19.995 megacikluson sugárzó rádióadóállomást helyeztek el. /taszsz/

--

11.15 rj

-25 -

Nw 11.30

kk. 28. bumedien - elutazás

ki/rj ng m o s z k v a, 1978. január 14.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

huari bumedien, az algériai demokratikus és népi köztársaság államfője, a forradalmi tanács elnöke moszkvai látogatásának befejeztével szombaton délelőtt elutazott a szovjet fővárosból.

bumedien csütörtökön érkezett moszkvába, ahol baráti és gyakorlati jellegű tárgyalásokat folytatott a szovjet vezetőkkel: koszigin miniszterrel és másokkal. a megbeszélések során áttekintették a kétoldalú kapcsolatok helyzetét és a legfontosabb nemzetközi kérdéseket, elsősorban a közel-kelet problémáit.

Telnökkel, szuszlovval, az szkp kb titkárával, gromiko külügyminiszterrel az algériai elnök moszkvai látogatását a szovjet főváros sajtóköreiben nagyfontosságúnak tekintik. mint ahogyan koszigin szovjet kormányfő is aláhuzta, bumedien előzőleg számos olyan arab ország fővárosában járt, amely ellenzi a közel-keleti kérdés különutas megoldására kísérleteket, és a szadat elnök jeruzsálemi látogatását követő tripoli értekezlet állásfoglalásának megfelelő politikát folytat. az algériai elnöknek így ezzel egyidőben volt alkalmas személyesen is megismerni a szovjetunió kormányának állásfoglalását. mindkét részről nagy nyomattal hangsúlyozták, hogy a rendezést illetően algéria és a szovjetunió véleménye azonos: egyaránt olyan átfogó megoldást tartanak szükségesnek, amelynek kidolgozásában valamennyi érdekelt fél részt vesz, tehát a moszkvai felszabotási szervezet is. ugyancsak mindkét részről leszögezték, hogy a különutas megoldás elfogadhatatlan és ellentétes az arab népek érdekeivel.

irányuló

az algériai elnök aláhuzta, hogy a szovjetuniót az arab népek őszinte és segítőkész barátjának tekinti, és a szovjet jelenlét a földközi-tenger térségében az arab népek érdekeit is szolgálja, mert biztosítja a szükségessé egyensúlyt.

fontos helyet foglaltak el a megbeszéléseken a közel-kelet mellett az afrikai kontinens problémáit. szovjet részről megismételték, hogy a szovjet vezetés a szabadságukért küzdő afrikai népek oldalán áll - és ugyanakkor azt kívánja, hogy a kontinensen szüntessék meg a feszültséget, szomália és etiópiai konfliktusát, amelynek kirobbanásáért szomáliát terheli a felelősség, békés uton rendezzék.

/folyt.köv./

11.25 rj
Nuv 11.50

12.50

-26 -

kk. 28. / bumedien... 1. folyt./rj

bumedien látogatása fontos állomása volt nemcsak a szovjetunió és algéria egyenletesen fejlődő jó kapcsolatainak, hanem az arab államok, illetve az afrikai népek és a szovjetunió egyre szélesedő együttműködésének is.

az algériai elnököt a repülőtéren alekszej koszigin miniszterelnök, andrej gromiko külügyminiszter, az szkp kb politikai bizottságának tagja, vaszilij kuznyecov, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének első helyettese, a politikai bizottság póttagja, valamint más hivatalos személyiségek bucsuztatták.

--

kk. 29. földrengések japánban

rp/rj ng t o k i ó, 1978. január 14./mti/

heves földrengések rázták meg pénteken éjszaka és szombat dél között japán középső részét. az rengések tokió-jokohama körzetét, az izu-félszigetet és az oshima-szigetet sújtották. a szám szerint 10 földrengés a hét fokozatu japán skála szerint 3-5-ös erősségű volt. a legerősebb rengés - amelynek erőssége a richter-skála szerint 7-es fokozatu volt - szombaton délelőtt rázta meg a japán fővárost és környékét. a földrengéseket utórezgések követték.

a földmozgások epicentruma a jelentések szerint a tokiótól 75 mérfölddel délkeletre fekvő oshima-sziget körzetében volt. felételezik, hogy a katasztrófát a vulkánikus tevékenység idézte elő.

áldozatokról és a legsúlyosabb anyagi károkról az izu-félszigetről érkeztek hírek. itt legkevesebb hat személy vesztette életét a földrengések okozta földcsuszamlások következtében, és öten megsérültek. nyolc ember eltűnt - feltehetően egy rombadőlt ház temette be őket. oshima-szigeten a természeti csapás súlyos épületkárokat okozott. egy ideig szünetelt az energiaszolgáltatás és az iskolákat bezárták. tokió körzetében szintén keletkeztek anyagi károk. a gyorsvasutközlekedés szünetel. /kyodo, reuter, ap, afp/

--

11.30 rj
Nuv 12.00
12.50

-27 -

kk. 30. szaljut-6 - „rezonancia„-kísérlet

ki/rj ng m o s z k v a, 1978. január 14./mti/

földi utasításra, a földről közvetített jelzések ütemére kellett ugrálnia a szaljut-6 űrállomás „futópályáján„, izomerősítésre használt végtelen szőnyegén georgij greckonak, hogy elvégezze az ugynevezett rezonancia-kísérletet az űrállomásban. a kísérletre még azelőtt került sor, hogy a szojuz-27 űrhajót utnak indították volna, és fontos szerepe volt abban, hogy meghatározzák: nem okozhat-e kárt a második űrhajó dokkolása az űrállomásban.

mint jelentettük, korábban egyes tudósok úgy vélték, hogy a dokkolás következtében repedések, törések is keletkezhetnek az űrállomásban, vagy bekövetkezhet az, hogy a korábban összekapcsolt űrhajó egyszerűen leváljon a szaljutról. ez egy esetben következhetett volna be: ha a dokkolás okozta rezgés hullámok mintegy felerősítik az űrállomás „önrezgését„. ilyen körülmények között valóban bekövetkezhetett volna olyan jelenség, mint amikor a hidon lépést tartva menetelő katonák alatt hirtelen összeroppan a hidszerkezet - a rezgések egymást felerősítve törést eredményeznek.

a kísérlet célja az volt, hogy megállapítsák: mi lehet a kritikus rezgésszám, milyen esetben következhetne be ilyen baleset. greckonak ugyan meglehetősen nehéz munkát jelentett, hogy a súlytalan körülményei között „ugráljon„, de a gondos gyakorlat révén sikerült a kívánt hatást elérni - olyan további rezgést előidézni az űrállomásban, amelynek hullámhossza megegyezett a dokkolásnál fellépő többlettel. így a gyakorlatban bizonyosodott be, hogy a második űrhajó-összekapcsolás nem jelent veszélyt.

az űrállomás négytagú személyzete folytatja a kijelölt feladatok megoldását. dzsanibekov például „terven felül„ megjavította a televíziós közvetítő berendezés ellenőrző monitorját, amely korábban elromlott. így az űrhajósok ugyan közvetíthettek az űrállomásról a földre televíziós adást, de nem látták, mi kerül a képernyőre. most már újra működik a monitor - a szenvedélyes rádióamatőr dzsanibekov szinte percek alatt megtalálta a kisebb hibát a készüléken.

--

-28 -

11.45 rj

Nuu 12:25

12:30 Day

kk. 31. rövid hírek

pn/rj

ng

1978. január 14./mti/

t o k i ó: kocsis zoltán

kocsis zoltán zongoraművész megkezdte háromhetes vendégszereplését japánban. a fiatal művész, aki nagy sikerrel mutatkozott be az nhk állami rádió és televízió szimfónikus zenekarának koncertjén, tizenegy alkalommal lép fel a szigetországban. /mti/

u j - d e l h i: választások

február huszonötödikén parlamenti választásokat tartanak öt olyan indiai államban, ahol eddig a nemzeti kongresszus párt kormányzott. ezek: andhra pradesh, assam, karnataka, maharashtra és a kis himalája-állam, meghalaya. a választások igen fontosak egyrészt az új-delhiben kormányzó dzsanata szempontjából: megszerzi-e ott is a hatalmat. a kettészakadt nemzeti kongresszus két szárnya pedig a parlamenti többségért indul küzdelembe. /dpa/

m o r o n i /comore-szigetek/: letartóztatások

több letartóztatást hajtottak végre a comore-szigeteken, az indiai-óceánban fekvő kis köztársaság elnöke ellen a hét elején elkövetett merénylet nyomán. letartóztatták az elnöki hivatal sajtótitkárát, valamint egy gazdag ingatlanulajdonost és a helyi egyetem egyik tanárát - jelentette a moroni rádió. - a sikertelen merényletet két lepéztelt katona - mindkettő az elnöki testőrség tagja - kísérelte meg. /reuter/

--

kk. 32. e m b a r g ó szombat 22.00 óráig!

mszmp-nkp-közös közlemény

or/rj ng

b o n n , 1978. január 14./mti/

a német kommunista párt vezetőségének meghívására 1978. január 10. és 14. között a német szövetségi köztársaságban tartózkodott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának delegációja óvári miklósnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével. a delegáció tagjai voltak berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője, szikszay béla, a kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője és jahoda lajos, a külügyi osztály munkatársa.

/folyt.köv./

12.10 rj

Nuu 12:30

-29 -

kk. 32. / mszmp-nkp... 1. folyt./rj

a küldöttség megbeszélést folytatott herbert miessel, a német kommunista párt elnökével és hermann gautierrel, a párt elnökhelyettesével. a szívélyes légkörű megbeszélésen az nkp részéről részt vett ludwig müller, az elnökség tagja és fritz rische, a vezetőség munkatársa.

az mszmp küldöttsége látogatást tett wuppertalban az engels-centrumban és az engels-emplékházban, esszenben, az nkp ruhr-vesztfáliai kerületi szervezeténél, továbbá az ndk saar-vidéki kerületi szervezeténél, ahol megismerkedett a pártszervezetek sokoldalú tevékenységével. a látogatás befejezéséeként a küldöttség résztvett az nkp lenin-liebkecht-luxemburg találkozóján nürnbergben.

a két párt képviselői kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik fejlődéséről és pártjuk tevékenységéről. véleménycserét folytattak a kommunista és munkáspártok berlini értekezletén elfogadott dokumentumban közösen rögzített, a békével, biztonsággal, együttműködéssel és társadalmi haladással kapcsolatos célok megvalósításáról, és úgy ítélték meg, hogy ahhoz további kezdeményezésekre van szükség.

az mszmp és az nkp elsőrendű feladatnak tartja a békéért és biztonságért folytatott harcot, és a helsinki konferencia elveivel összhangban folytatja tevékenységét az enyhülés folytatásáért és elmélyítéséért, a belgrádi értekezlet sikeres befejezéséért. a küldöttségek egyúttal aggodalmuknak adtak kifejezést az enyhülés elmozdításának fokozódó aktivitása miatt, akik korlátlan fegyverkezési versennyel - ideértve a neutronbomba gyártását is -, valamint az antikommunizmus szításával és a szocialista országok elleni uszítással próbálják alááznani e folyamatot.

a két párt álláspontja szerint a szovjetunió kormányának nemrég nyilvánosságra hozott leszerelési javaslatai konstruktív hozzájárulást jelentenek a népek közötti béke és együttműködés biztosításához.

az mszmp és az nkp képviselői méltatták a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság közötti jó kapcsolatok fejlesztése terén tett lépéseket, amelyekhez kádár jánosnak, az mszmp kb első titkárának 1977-ben az nszk-ban tett látogatása új impulzusokat adott.

az mszmp delegációja nagyra értékelte az nkp-nak a békéért, a társadalmi haladásért, valamint a demokratikus és szabadságjogokért folytatott harcot. kifejezte szolidaritását az nkp-val és tiltakozását a kommunistákat sújtó diszkrimináció minden formája ellen.

/folyt.köv./

12.15 rj
Nm 12.40

1305 OM

-30 -

kk. 32. / mszmp-nkp... 2. folyt./rj

az nkp üdvözölte az mszmp vezetésével a szocializmus építésében magyarországon elért eredményeket. a párt igyekszik hozzájárulni a magyar nép és az nszk népe közötti barátság elmélyítéséhez, a két ország dolgozóinak osztályalapokon nyugvó kapcsolataihoz.

a küldöttségek megerősítették pártjaik azon akaratát, hogy a proletár nemzetköziség szellemében hozzájáruljanak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom cselekvési egységének kialakításához. kifejezték szolidaritásukat a szabadságuk visszaszerzéséért küzdő chilei nép, a törvényes jogaiért harcoló palesztinai arab nép, az afrika déli részén nemzeti és társadalmi felszabadulásukért harcoló népek, valamint a világ összes antiimperialista ereje iránt.

a két párt képviselői megállapodtak szoros és baráti kapcsolataik továbbfejlesztésének, elmélyítésének 1978. évi programjában.

--

kk. 33. wehner - elutazás prágából

sn/rj pk p r á g a , 1978. január 14./mti/

szombaton prágából hazautazott az nszk szociáldemokrata parlamenti frakciójának herbert wehner elnök vezette hattagu küldöttsége.

a nyugatnémet törvényhozás képviselői alois indrának, a cskp kb elnöksége tagjának, a csehszlovák szövetségi gyűlés elnökének meghívására négynapos látogatást tettek csehszlovákiában. megbeszélést folytattak a kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséről és néhány időszerű nemzetközi kérdéstről a csehszlovák parlament vezetőivel, chnoupek külügyminiszterrel, és más személyiségekkel. fogadta őket gustáv husák, a cskp kb főtájtára, köztársasági elnök és lubomir strougal miniszterelnök is.

a delegációt a repülőtéren alois indra és más magasrangú vezetők bucsuztatták. /sebestyén/

--

12.40 rj

-31 -

Nm 12.55

1305 OM

kk. 35. kk. 35. rövid hírek

pn/rj pk

1978. január 14./mti/

L u s a k a : bomba

bomba robbant szombaton reggel a times of zambia című lap lusaikai szerkesztőségében. a robbanás ereje kitörte az ablaküvegeket. a rendőrség és a robbanószakértők megkezdték a vizsgálatot. a times of zambia a kormányzó egyesült nemzeti függetlenségi párt lapja. /ap/

Janyag-

n e w y o r k : itéletidő

itéletidő tombol az egyesült államokban. new yorkban több mint harmincezer házban szombaton megszűnt a villanyszolgáltatás a városra egyszerre lezudult hóvihár és jégeső miatt. a hóvihart követő esők duzzasztotta folyók áradással fenyegetik new york és new jersey partvidékét. /reuter/

z a m b o a n g a : muzulmánok

négy fülöp-szigeti katona meghalt és kettő súlyosan megsebesült, amikor egy muzulmán felkelők telepítette taposóakna felrobbant a déli basilan-szigeten. a robbanás szombaton történt egy gumiuлтetvényen. /reuter/

-. -

kk. 34. chile - letartóztatások

a-ai/rj ml pk

s a n t i a g o , 1978. január 14./mti/

a chilei hatóságok pénteken letartóztatták a kereszténydemokrata párt 17 vezető politikusát. a volt szenátorok és parlamenti képviselők ellen felhozott vád: \longleftrightarrow a junta tudta és hozzájárulása nélkül politikai nagygyűlést rendeztek a napokban.

/folyt.köv./

12.45 rj

Nm 13-15

-32 -

1985. 10. 10.

kk. 34. / chile.. 1. folyt./rj

ismeretes, hogy az allende-kormányt megdöntő véres államcsínyt követően a natalomra került junta betiltotta az összes politikai párt működését; a kereszténydemokrata párt azonban a belügyminisztérium hallgatólagos beleegyezésével mindaddig, ha szűk kereteken belül is, folytathatta politikai tevékenységét.

a letartóztatásokat néhány héttel a pinochet-féle népszavazási komédia után hajtották végre. ismeretes, hogy a referendum megtartását minden számottevő politikai erő ellenezte, beleértve a katolikus egyházat, sőt, a katonai junta egyes tagjait is.

a referendum során a szavazók háromnegyede pinochet mellett adta le voksát. a junta - írja a tanjug tudósítója - nincs megaládvé ezzel a „kozmetikázott”, eredménnyel sem, s minden bizonyítással megtorló intézkedéseket tervez a „nem”,-mel szavazó erőkké szemben. e megtorló kampány részét képezik, s kezdetét jelzik a pén-teki letartóztatások. /tanjug/

-. -

kk. 36. waldheim

np/rj pk teherán, nicosia, 1978. január 14./mti/

kurt waldheim ensz-főtitkár szombaton befejezte iráni látogatását és teheránból a ciprusi fővárosba utazott.

teheránban az ensz főtitkára találkozott reza pahlavi sahval, s nemzetközi kérdésekről - elsősorban a közel-keletről, cipusról, afrikáról - és gazdasági problémákat tárgyalt vele. látogatása során kurt waldheim ismételtén felszólította etiópiát és szómáliát arra, hogy vessenek véget fegyveres konfliktusuknak és üljenek tárgyalóasztalhoz.

a főtitkár megerősítette azt a hírt, hogy üzenetet kapott egy, magát „az emberi jogok iráni bizottságának”, nevező csoporttól. a dpa jelentése szerint a csoport követelte, hogy az ensz hozzon azonnali és hatékony intézkedéseket az emberi jogoknak iránban történő megsértése ügyében.

/folyt.köv./

12.55 rj

Nm 13-20

-33 -

kk. 36. / waldheim... 1. folyt./rj

kurt waldheim nicosiában találkozik kiprianu elnökkel, valamint a szigetország török és görög közösségének vezetőivel. az ensz főtitkára tudvalevőleg erőfeszítéseket tesz a ciprusi rendezésre. a ciprusi görög sajtó szombaton üdvözölte waldheim látogatását, és egyben felkérte arra, hogy fáradozásait összpontosítsa az ensz ciprusi határozatának érvényesítésére. /dpa, afp, upi, ap/

-. -

kk. 37. vietnam-kambodzsa

a-ai/rj mp pk p á r i z s, 1978. január 14./mti/

a vietnami szocialista köztársaság párizsi nagykövete a francia fővárosban sajtóértekezletet tartott. a nagykövet kijelentette: kormányát mélységes sajnálkozással tölti el a demokratikus kambodzsához fűződő viszony romlása, s országa ismételten felajánlja a konfliktus békés rendezését célzó közvetlen tárgyalásokat. hangsúlyozta, hogy vietnam és kambodzsa hagyományos jószomszédi kapcsolatainak helyreállítása a két nép közvetlen érdekei mellett a délkelet-ázsiai térség békéjének és biztonságának ügyét is szolgálja.

a nagykövet részletesen ismertette azokat a fegyveres akciókat, amelyekkel kambodzsa megsértette vietnam államhatárát, területi egységét, áldozatokat követelve a vietnami polgári lakosság körében, és súlyos anyagi károkat okozva az országnak. ezekkel az elenséges lépésekkel kambodzsa jogos önvédelemre kényszerítette hanoit. vietnam szembeszegül az agresszióval, ugyanakkor semmiféle területi vagy egyéb természetű követelése nincs kambodzsával szemben; egyedüli igénye az, hogy kambodzsa járuljon hozzá a békés rendezést célzó közvetlen tárgyalások megkezdéséhez - hangoztatta a vietnami nagykövet.

kérdésekre válaszolva a diplomata megerősítette: hazája területén még ma is állomásoznak kambodzsai katonai egységek, s nem zárható ki, hogy visszavonásuk érdekében vietnam katonai intézkedésekre kényszerül. /taszsz/

-. -

13.05 rj

Nm 13.25

-34 -

kk. 38. spanyol minisztertanács

leh/rj pk m a d r i d , 1978. január 14./mti/

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

a spanyol minisztertanács jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely a rendőrség országos átszervezéséről intézkedik, és amelyet rövidesen benyújtanak a cortesben.

a törvénytervezet nem változtat azon a ma is érvényben lévő rendszeren, hogy a rendőrség három testületből: a városi rendőrségből, a fegyveres rendőrségből /karhatalom/ és a csendőrségből /guardia civil/ áll, és megtartja a két utóbbi testület katonai szervezetét.

a fegyveres rendőrség továbbra is a belügyminiszter hatáskörébe, a csendőrség pedig - akárcsak a horthy-korszak magyar csendőrsége - a hadsereg parancsnoksága alá, és egyben a belügyminiszter hatáskörébe tartozik.

a törvényjavaslat a lakosság lélekszáma arányában határozza meg a rendőri erők létszámát és területi elosztását. intézkedik arról, hogy minden várost, több lakosa van, segélykérő telefonnal lássanak el. eddig csak madridban és a néhány legnagyobb városban működött ilyen központ.

amelynek százezernél mint jelentették, a spanyol képviselőház kommunista parlamenti csoportja néhány nappal ezelőtt javaslatot nyújtott be a cortes elnökségéhez. ebben indítványozta: a kormány nyújtson be olyan törvényjavaslatot, amely egyetlen szervezetben egyesíti az országos rendőrséget, és megszünteti függését a katonai hatóságoktól.

a kormány pénteki ülésén fontos kinevezéseket hagytak jóvá, ezek között szerepel juan manuel fanjul ucd-képviselő kinevezése királyi főügyésszé. /mti/

-. -

13.25 rj

Nm 13.45

-35 -

kk. 39. suarez—gonzález

leh/rj pk m a d r i d , 1978. január 14./mti/

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

adolfo suarez spanyol miniszterelnök a szokásos heti kormányülés befejezése után a moncloa-palotában fogadta felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkárát.

a több mint háromórás megbeszélésen a két politikus megállapodott abban, hogy meggyorsítják, és a parlamenti választások megtartásának első évfordulójáig befejezik az ország demokratikus átalakításának folyamatát. eszerint június 15-ig megtartják a népszavazást az új alkotmány elfogadásáról, és megrendezik a községtanácsi választásokat.

a megbeszélésen, amelyet a ^{munkás} szocialista párt főtitkára kezdeményezett, felipe gonzález javasolta, hogy a községtanácsi választásokat április 15. és május 15. között tartásuk meg. a miniszterelnök ezt az időszakot megfelelőnek tartotta, hozzáfűzte azonban, hogy a községtanácsi választások időpontja az alkotmány kidolgozásának haladásától függ. a két politikus pénteki megbeszélésén elhatározottakat megbeszéltek a többi politikai párt vezetőivel is. /mti/

--

kk. 40. angola - propaganda hadjárat

a-ai/rj ml pk l u a n d a , 1978. január 14./mti/

- a nemzetközi imperializmus, felhasználva a délfrikai köztársaság, az egyesült államok, az nszk és más országok rádióállomásait, a nyugati sajtó- és hírgyűjtőket, rosszindulatú rádióhadjáratot folytat az angolai népi köztársaság ellen, azzal a nem is titkolt szándékkal, hogy lejárassa az angolai forradalom vívmányait, reklámot csináljon az fnla és az unita reakciós csoportosulások büntetteinek - írja a jornal de angola.

- a propagandakampány mellett az imperializmus erkölcsi, sőt anyagi támogatást nyújt az unita és az fnla bandáinak, arra buzdítva őket, hogy rendszeresen megsértsék a szuverén angola államhatárait, békés, polgári lakosok életét kioltó terrorcselekményeket hajtsanak végre - írja a lap, majd leszögezi:

/folyt.köv./
13.30 rj

-36 -

Nm 13:50

H. S. O. M.

kk. 40. / angola... 1. folyt./rj

- a szocialista forradalom utját megjárt országok tapasztalatai egyértelműen bizonyítják, hogy az imperializmus, elvesztett pozícióinak visszaszerzése reményében, a hazug propaganda-hadjáratok mellett nem riad vissza bűncselekmények elkövetésétől sem. ennek tudatában, az imperializmus természetének ismeretében, az mpla-munkapárt angolai kormány, a nép támogatásával tovább erősíti az ország védelmi képességét, folytatja a forradalom célkitűzéseinek megvalósítását. a szocialista forradalom ügyének győzelmét szolgálja és biztosítja az mpla-munkapárt, a marxizmus-leninizmus eszméit valló és követő élcsapat megteremtése, s ezt szolgálják a párt első, alapító kongresszusának elvi jelentőségű határozatai-állapítja meg a jornal de angola. /taszsz/

--

kk. 41. puja

küm-kné/rj pk

1978. január 14./mti/

puja frigyés, a magyar népköztársaság külügyminisztere, szombaton ^{elutazott (etiópiából)} afrikai körútjának következő állomására, a nigériai szövetségi köztársaságba. látogatásáról közös közleményt adtak ki.

ez beszámol arról, hogy külügyminiszterünk, aki 1978. január 11-14. között tett hivatalos látogatást etiópiában, megbeszélést folytatott feleke gedle giorgisz külügyminiszterrel és a kormány több tagjával.

a szívélyes, elvtársi légkörű eszmecsere tájékoztatták egymást a két ország belső helyzetéről, és megvizsgálták a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit. áttekintették a feleket érintő nemzetközi kérdéseket, s teljes volt a nézetazonosság azok megítélésében. a tárgyalásokon jelen volt várkonyi józsef, hazánk etiópiai nagykövete is.

az etiópiai külügyminiszter vacsorát adott puja frigyés tiszteletére. a vacsorán részt vett a kormány több tagja, s a két külügyminiszter pohárköszöntőt mondott.

puja frigyest fogadta mengisztu haile mariam, az ideiglenes katonai kormányzó tanács elnöke.

külügyminiszterünk magyarországi látogatásra hívta meg az etiópiai külügyminisztert.

--

13.40 rj
Nm 13:55

H. S. O. M.

-37 -

kk. 43. parlament - idézések

Leh il pk

m a d r i d , 1978. január 14.

Lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

nem kötelesek a megidézettek megjelenni a spanyol parlament külügyi bizottsága előtt, és számot adni a képviselőknek a szahara dekolonizálása körüli tárgyalásokról. Mint már jelentettük, a spanyol parlament külügyi bizottsága elfogadott egy szocialista javaslatot, amely ebben az ügyben megidézi arias navarro volt kormányának több tagját, közöttük magát a volt miniszterelnököt és areilza volt külügyminisztert.

Mint a cortes elnöksége közölte, a jelenleg érvényes ideiglenes házszabályok nem hatalmazzák fel a külügyi bizottságot az ilyen megidézésekre. Arias navarro ex-miniszterelnök környezetéből azt közölték az újságírókkal, hogy a volt kormányfő nem szándékozik megjelenni a parlamenti bizottság előtt. Más jelentések szerint „még nem döntött véglegesen”, az abc pedig arról számol be, hogy areilza volt külügyminiszter kész válaszolni a képviselők kérdéseire.

a kormánypárt, a demokratikus centrum unió vezető köreiből zavart keltett a parlamenti bizottság határozata, amely csak azért emelkedett hatályra, mert a kormánypárt négy képviselője is megszavazta a szocialista javaslatot. az ügyet jelenleg a párt fegyvermi bizottsága vizsgálja./mti/

--

kk. 44. skp - amerikai beavatkozás

Leh il ppk

m a d r i d , 1978. január 14./mti/

a spanyol kommunista párt központi bizottsága pénteken este nyilatkozatban foglalt állást az amerikai külügyminisztériumnak a nyugat-európai kommunista pártokkal kapcsolatos, nagy visszhangot keltett közleményéről.
/folyt.köv./

- 38 -

14.00/il

Nuv 14.15

kk. 44./skp folyt./il

„az amerikai egyesült államok külügyminisztériumának nyilatkozata türethetetlen beavatkozás a nyugat-európai országok belügyeibe, - állapítja meg a párt, hozzáfűzve: „e beavatkozás súlyosságát növeli az a körülmény, hogy olyan kényes időszakban történt, amikor franciaországban és olaszországban a politikai pártok választások küszöbén állnak, spanyolországban pedig a fiatal demokráciának szüksége van minden politikai erő támogatására és együttműködésére, - hangoztatja az skp, majd rámutat:

„a nyilatkozatból kitetszik, az egyesült államok a jelek szerint érdekelt abban, hogy megnehezítse egy olyan nyugat-európa kialakítását, amely függetlenné válnék a politikai és katonai tömböktől, és amely nyugat-európáért ezen országok kommunista pártjai küzdenek.,,

szigorúan a szerkesztőségek tájékoztatására!

santiago carrillo, az skp főtitkára, akinek ez ügyben adott tv-nyilatkozatát már ismertettük, szó szerint a következőket mondotta:

„ugy vélem, hogy a carter-kormányzat nyilatkozata megengedhetetlen beavatkozás nyugat-európa politikai belügyeibe. azt bizonyítja, hogy az amerikai kormányzat felfogása szerint a nato nem egyszerűen nyugat európa politikai alárendeltségét biztosító eszköz is.

az európai stratégiai egyensúly fenntartására szolgáló eszköz, hanem számomra úgy tűnik, hogy nem csak a kommunistáknak, hanem minden politikai erőnek - bármi legyen is a véleményük arról, hogy a kommunisták belépjenek-e a kormányba, és hogy mi a kommunisták szerepe a társadalomban - elutasító választ kell adniok erre a megengedhetetlen beavatkozásra. másfelől rá kell mutatni: ez a beavatkozás egybeesik azokkal a támadásokkal, amelyeket korunk világának másik pólusáról, moszkvából intéznek a kommunizmus, az eurokommunizmus ellen. különös és nyilvánvalóan nem logikus egybeesés ez, amely az eurokommunizmust ma a világ mindkét nagyhatalmának célpontjává teszi.

ugy vélem: ez a tény ahelyett, hogy - mint egyesek mondják - „minusza, /hiányossága/ lenne az eurokommunizmusnak, éppen azt bizonyítja, hogy az eurokommunizmus gyökeréig európai, s hogy ez a jelenség földrészünk realitásaiban gyökerezik.,,

--

14.10/il

Nuv 14.25

14.30 DM

- 39 -

kk. 45. olaszország-kormány

se il pk

r ó m a , 1978. január 14.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

giulio andreotti miniszterelnök szombaton megkezdte tárgyalásait a pártok parlamenti csoportjainak vezetőivel arról, hogy támogatják-e kormányának hatalmon maradását, vagy sem. ró-mában úgy tudják, hogy ha nem kapná meg a szükséges támogatást, andreotti akkor hamarosan benyújtaná lemondását leone köztársasági elnöknek.

a kereszténydemokrata parlamenti képviselői csoport pénteki ülésén támogatásáról biztosította andreotti kormányát. az okp, az oszp és a köztársasági párt /pri/ továbbra is demokratikus egységkormányt sürget. a szociáldemokraták „változást”, akarnak, de az okp-nak a kormányban való részvétele nélkül. ugyanakkor erős belső és külső nyomás nehezedik a haladóbb párt-politikai erőkre, köztük a kereszténydemokrata párt balszárnyára, hogy ne engedjenek a baloldálnak.

a l. unitá, az okp lapja „erős ellenállást”, tapasztal a legkonzervatívabb kereszténydemokrata körök, a gyáriparosok országos szövetsége /confindustria/, a vatikán, és bizonyos külföldiek, különösen az amerikaiak részéről. - az olasz hatalom berkeiben szemrebbelés nélkül fogadták washingtonnak az olasz belügyekbe történt beavatkozását - állapítja meg reichlin, a lap főszerkesztője, a párt vezetőségi tagja.

a római la repubblica úgy fogalmaz, hogy a kormánykörökben „zavartan”, hallgatnak. „elérkezett a pillanat, hogy feltegyük a kérdést: egyáltalán független-e a kereszténydemokrata párt washingtontól? a szocialista párthoz közel álló lap úgy véli, hogy carter vétője elmélyíti a kormánypárt megosztottságát.

az amerikai politikai beavatkozást nyíltan csak a jobboldali pártok támogatják: a liberálisok mértéktartóan rokonszenveznek vele, az ujjfasiszta olasz szociális mozgalom /msi/ pedig őszintén rajong érte.

--

- 40 -

14.18/11

Nm 14:35

14:40, Om

kk.42. közel-kelet: vegyes

pn/ra pk

1978. január 14. /mti/

b e i r u t

négy ismeretlen szombaton a hajnali órákban megtámadta az al-kifah című baloldali beirutit lap nyomdáját.

a fegyveresek behatoltak az épületbe. ketten sakkban tartották az őrt, ketten pedig a szedőterembe siettek, és ott több kézigránátot hajítottak a szedőgépekre. a teremben legalább harmincan tartózkodtak, s egyikük - egy újságíró - halálos sebet kapott. a többieknek nem esett bajuk. a támadás nagy anyagi kárt okozott.

huszonnégy órán belül ez a baloldali, illetve palesztin érdekeltségű lapok elleni második merénylet. az első támadást a pflp/palesztin szervezet hetilapja, az al-hadaf szerkesztősége szenvedte el, ott azonban csupán kisebb károk keletkeztek. hírügynökségek felhívják a figyelmet arra, hogy mindkét kiadvány élesen bírálta szadat egyiptomi elnök izraeli politikáját.

Palesztin népi felszabadítási front

libanon déli határán, jelentések szerint, a libanoni jobboldali erők és palesztin gerillák tüzérségi párbajt vívtak. a hírt közlő beirutit rádió nem tesz említést áldozatokról./ap/

x x x

palesztin források szerint sziria, irak és algéria magas rangú képviselői a jövő héten algirban csucstalálkozót tartanak a szadati politika elleni lépéseik egyeztetésére.

mint ismeretes, bumedien algériai államfő legutóbbi több arab országot érintő körútján irakban és szíriában is tárgyalt. az említett hírforrások szerint a csucstalálkozónak az a célja, hogy „visszavezesse irakot az egyiptomi politikai kezdeményezésekkel szembenálló arab országok táborába,,./upi/

--

14.15/ra

Nm 14:40

14:50, Om

-41-

kk.46. bumedien jugoszláviában

már/ra pk b e l g r á d , 1978. január 14./mti/

tito elnök meghívására szombaton jugoszláviai baráti látogatásra érkezett huari bumedien algériai elnök.

a vendéget joszip broz tito a kotori-öbölben lévő igalo üdülőhelyen fogadta. ott kerül sor tárgyalásaikra is, amelyek központjában a közel-keleti helyzet és a két ország kapcsolatainak további fejlesztése áll./márkus/
--

kk.47. rövid hírek

csr/mh/p pk 1978. január 14./mti/

g i b e l l i n a /szicília/ : sztrájk

szicília nyugati falvaiban tanítók, kereskedők, pásztorok és földművelők szombaton sztrájkkal tiltakoztak amiatt, hogy az olasz kormány tíz év alatt sem nyújtott segítséget negyvenezer embernek, aki kunyóiban él, mert a földrengés elpusztította házákat. a tíz évvel ezelőtti földrengésnek ötszáz halottja és többszáz sebesültje volt./reuter/

b a s t i a : korzika

két időzített bomba robbant szombatra virradóra korzikán a solenzarai francia légitámaszpont két radarállomásán. tizenöt felfegyverzett férfi - feltehetően korzikai nacionalisták - helyezték el a bombákat, miután lefegyverezték az őröket. sérülés nem történt, de súlyos károk keletkeztek./upi ap, reuter/

u j - d e l h i : megtisztulás

öten meghaltak és huszonnégyen megsebesültek szombaton a gangeszben, amikor hindu zarándokok ezrei tódultak a folyóba, hogy a rituális szent fürdőben megtisztuljanak. a tolongásban százan eszméletüket veszítették. sajtójelentések szerint a háromnapos vallási ünnepen körülbelül négyszázezren kerestek megtisztulást a gangeszben./ap/

14.55/p

15.45

Nm 15:20

--
-42-

kk.48. jókai emléktábla

bd/mh/p pk n i z z a , 1978. január 14.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

jókai-emléktáblát avattak szeged francia testvérvárosában, a földközi tenger partján fekvő nizzában. a nagy magyar író életének végén, 1901-ben, 1903-ban és 1904-ben hosszabb időt töltött itt, s a híres tengerparti promenádon bérelt villát családjával. a 67-es számú ház falán szombat óta emléktábla örökíti meg „maurice jókai”, franciaországi tartózkodását.

az avatási ünnepségen jacques médecin polgármester képviselőként jacques morino polgármester-helyettes mondott beszédet. üdvözölte az azurparton élő magyar kolóniának az ünnepi alkalomra megjelent képviselőit. méltatta a magyar írókat, akik - mint mondta - a múlt század forrongó európjájában a népek megújulásának egyik képviselője volt. a magyar népköztársaság nagykövetségének képviselőiben patkó imre tanácsos mondott beszédet.

az avatás után a francia-magyar baráti társaság nizzai szervezete marc huisman elnök szervezésében ebédet adott, amelyen nizza város közéletének és a környék magyar kolóniájának számos tagja jelent meg. a magyar népköztársaság párizsi magyar nagykövetsége az amboise-ban élő kiváló magyar irodalomtudós, költő-kovács béla tollából tanulmányt jelentetett meg jókai mór és franciaország kapcsolatairól.

--

kk.49. soares

mp/p pk l i s s z a b o n , 1978. január 14./mti/

mario soares kijelölt portugál miniszterelnök szombaton összeül a késő esti órákban pártja, a szocialista párt vezetőségével, hogy megvitassa kormányalakítási tárgyalásainak eredményeit. soares a vezetőségi ülés után találkozik antonio ramalho eanes köztársasági elnökkel, s neki is beszámol megbeszéléseiről.

/folyt köv./
15.35/p

-43-

R

kk.49. /soares....folyt/p

soares kormányalakítási erőfeszítései eddig kudarcokkal jártak, s erről kénytelen beszámolni mind pártjának, mind a köztársasági elnöknek.

a szocialista pártvezető erőfeszítései arra irányultak, hogy jövődől kormányának megnyerje a konzervatív demokratika / centrum párt támogatását / esetleg párton kívüli szakemberek bevonása révén/, egyidejűleg biztosítsa a kommunista párt parlamenti támogatását is. /szociális

ez utóbbit úgy remélte megnyerni, hogy pártközi megállapodást írjak alá szocialisták és kommunisták között bizonyos program-kérdésekről, anélkül azonban, hogy a kormányban helyet biztosítanának a kommunista párt képviselőinek. soares elképzelései szerint a konzervatív cds és a pkp egymást ellensúlyozó támogatása biztosította volna a szocialista kormány szilárdságát és cselekvési szabadságát.

mint ismeretes, ezek az elképzelések nem találkoztak maradéktalanul a két érintett párt véleményével, s még kevesebb sikerrel zártak a szintén konzervatív erőket tömörítő szociáldemokrata párttal folytatott kormányalakítási kísérletek. soares vasárnapig kapott határidőt, hogy kormányalakítási javaslatot terjesszen az államfő elé./upi/

--

kk.50. egyiptom - izrael

csr/pr/p pk

w a s h i n g t o n

belső tájékoztatást tartottak az amerikai újságírók számára a külügyminisztériumban, s megmagyarázták a fehér ház álláspontját az egyiptomi- izraeli különtárgyalásokra vonatkozóan -, jelentette pénteken washingtonból a taszsz hírügynökség, hozzáfűzve: noha a tájékoztatás bizalmas volt, egyes dolgok kiszivárogtak a sajtóban.

a külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozatára utalva a lapok közölték, hogy a január 16-án jeruzsálemben kezdődő háromoldalu- izraeli-egyiptomi-amerikai- tárgyalásokon a cyrusvance külügyminiszter vezette amerikai küldöttség megpróbálja elhárítani az izraeli-egyiptomi különmegállapodás útjából a fő akadályt, a palesztinai problémát. az egyesült államok azt javolja, hogy meghatározatlan időre halasszák el ennek a problémának a megoldását.

/foltt köv./
15.55/p

-44-

R

kk.50./ egyiptom....folyt/p

a washington post rámutat: vance terve szerint a ,,következő évekre,, marad az olyan kérdések megoldása, mint az izraeli csapatok végleges kivonása a jordán folyó nyugati partjáról és a gaza övezetből. az amerikai terv a független palesztinai állam létrehozásának lehetőségét sem irányozza elő.

a külügyminisztériumi szóvivő szavaiból ítélve izraelnek még arra sem kell kötelezettséget vállalnia, hogy végül kivonja csapatait a nyugati partról; csupán azt kell megígérnie, hogy ,,nem utasítja vissza kategorikusan,, egy palesztinai államnak a távoli jövőben való létrehozását. megfigyelők rámutatnak, hogy az ilyen ígéret csupán formális, mert gyakorlatilag semmi esélye nincs annak, hogy izrael valaha is beleegyezik a palesztin állam megteremtésébe.

az amerikai sajtó időhúzásnak minősíti az új amerikai javaslatot, amelyet washington arra akar felhasználni, hogy -amint ez a külügyminisztérium szóvivőjének szavaiból kiderül - elmélyítse az arabvilágban az egyiptomi különtárgyalások nyomán beállt szakadást, és előkészítse a talajt a palesztinai kérdés washington és tel aviv számára megfelelő ,,megoldáshoz,, az időhúzás mindaddig tart majd, amíg jordániát, s a washington és tel aviv számára ,,elfogadható palesztinaiakat,, nem sikerül bekapcsolni az izraeli-egyiptomi különmegállapodásba./taszsz/

k a i r ó , t e l a v i v

szerdán folytatja munkáját az egyiptomi- izraeli katonai bizottság - jelentette szombaton a félhivatalos kairói al-ahram. a lap szerint a sinai félszigetről történő izraeli kivonulás és más fontos kérdések szerepelnek majd a napirenden. a sajtójelentést hivatalosan nem erősítették meg.

szadat egyiptomi elnök szombaton asszuánból visszatért kairóba, hogy tárgyaljon az egyiptomi-izraeli politikai bizottságban résztvevő egyiptomi küldöttséggel, amely kamel külügyminiszter vezetésével vasárnap utazik jeruzsálembé a hétfőn kezdődő tárgyalásokra. az egyiptomi külügyminiszter szerint célul tűzték ki, hogy a jeruzsálemi tárgyalások eredményeként közös elvi nyilatkozatot adjanak ki a béke megteremtéséről.

hozzátette, hogy a jeruzsálemi tárgyalások nem lesznek könnyűek. hírügynökségek izraeli forrásokra hivatkozva jelentették, hogy még nem dolgozták ki a találkozó napirendjét, s még a hivatalos megnyitás részleteiben sem egyeztek meg. értesülés szerint a találkozó: 6-10 hétig is eltarthat.

16.00/p

--
-45-

R

kk 51. wehner - sajtóértekezlet prágában

/kiegészítés a mai kk 33. sz. hirhez/

sn bzs pk p r á g a, 1978. január 14./mti/

wehner és az általa vezetett delegáció tagjai látogatásuk végeztével prágában sajtóértekezleten válaszoltak a csehszlovák és a nyugatnémet újságírók kérdéseire.

a vezető bonni politikus elmondotta, hogy a küldöttséget mélyreható és őszinte légkörű prágai tárgyalásai sok ismerettel gyarapították, s ezeket továbbadja majd a parlamentnek és a kormánynak, valamint a kétoldalu kapcsolatok ügyével foglalkozó különféle más intézményeknek. wehner rámutatott annak fontosságára, hogy a két ország közötti szerződéses viszony eddigi alakulásának átfogó értékelése új ösztönző lesz, s nem is csupán a kétoldalu kapcsolatokban. a tárgyalások ugyancsak lényeges eredményének minősítette a gazdasági együttműködés néhány kérdésének tisztázását.

ezt részletezve, a küldöttség egyik tagja, hans-jürgen junghans, a bundestag gazdasági bizottságának tagja úgy nyilatkozott, hogy sok kiaknázatlan lehetőség van még a gazdasági együttműködés új formáinak tekintetében: a termelési kooperációban, a kereskedelmi és pénzügyi műveletekben, s a harmadik piacokon való közös tevékenységben. az elsősorban szóbajöhető területek közül a közlekedési és energetikai technológiát, valamint a vegyipart jelölte meg.

a nyugatnémet küldöttség egy másik tagja, jürgen schmüde arról beszélt, hogy az előkészületben lévő egyezmény a két ország kulturális kapcsolatainak fejlődéséhez nagymértékben hozzájárulhat.

végül herbert wehner arra a kérdésre válaszolt, hogyan ítéli meg az európai enyhülés eddigi eredményeit és lényeges tényezőit. - az nszk-nak és csehszlovákiának történelmi tapasztalatai és földrajzi helyzete folytán egyaránt parancsolóan szüksége van arra, hogy az enyhülés folytatódjék, és a fegyverkezés, valamint a haderő csökkentésére vezessen -, hangoztatta válaszában a nyugatnémet politikus. /sebestyén/
/folyt. köv./
16.08/bzs

- 46 -

R

kk 51. /wehner - ... 1. folyt./bzs

a szerkesztőségek tájékoztatására!

wehner prágai megbeszélései elsősorban gustáv husák bonni látogatásának előkészítését szolgálták -, hangoztatják nyugati megfigyelők. sajtóértekezletén wehner kijelentette, hogy husákot bonnban „méltó módon”, fogadják majd, a két ország között fennálló nézeteltérések ellenére. a nyugatnémet küldöttség egyik tagja szerint a csehszlovák vezető látogatására áprilisban, vagy májusban kerülhet sor.

az említett források szerint a látogatással kapcsolatban wehner felvetette werner gengenbach 65 éves nyugatnémet újságíró ügyét. az illetőt csehszlovákiában gazdasági kémkedés vádjával 1974-ben 10 évi börtönbüntetésre ítélték. a sürgetésre, hogy husák bonni látogatása előtt bocsássák őt szabadon, csehszlovák részről az nszk-ban elítélt csehszlovák gépeltérítők kiadatását kérték. /reuter/
--

kk.52. külpolitikai hireink jegyzéke 1978.január 14.-én 16 óráig

ő j n g

1. várható
2. vietnam -kambodzsa
3. indonézia
4. komeito - jobboldali pártprogram
5. hírek a szocialista országokból
6. portugália -soares
7. meghalt hubert humphrey
8. akadozik a négyek követőinek felszámolása
9. etiópia ellenforradalmárok
10. amerikai nyilatkozat
11. jkszk-kongresszusi előkészületek
12. rövid hírek
london: callaghan
santiago: letartóztatások
új delhi: gandhi -merényletkísérlet
tokió: földmozgások
chamonix: mont blanc alagut
13. szocialista diplomácia
14. teng-napi jelszó/szerk. táj./
15. közel-kelet vegyes
16. osztrák emberrablók
17. pravda megemlékezés nasszerről
18. szovjet és amerikai gyárak a világűrben
19. úrkutatás-ensz
/folyt.köv./
16.20/a

- 47 -

R

kk.52./ külpolitikai.....folyt./-p

20. gierek-katowice
 21. amerikai beavatkozás
 22. nacionalizmus -vált frontharcosok
 23. emberi jogok -usa
 21. bumedien -jugoszlávia
 25. bt határozat-dél-afrika
 26. kínai hadsereg
 27. kozmosz 984
 28. bumedien -elutazás
 29. földrengések japánban
 30. szaljut-6
 31. rövid hírek
tokió: kocsis zoltán
uj delhi:választások
moroni/Letartóztatások
 32. mszmp-nkp közös közlemény /embargó 22.00 óráig!/
33. wehner elutazás prágából
 34. chile
 35. rövid hírek
lusaka:bomba
new york:ítéletidő
zamboanga: muzulmánok
 36. walhi-m
 37. vietnam-kambodzsa
 38. spanyol minisztertanács
 39. suarez-gonzalez
 40. angola - propagandahadjárát
 41. puja
 42. közel-kelet - vegyes
 43. parlament - idézések
 44. skp
 45. olaszország
 46. bumedien jugoszláviában
 47. rövid hírek
gibellina/szicília/: sztrájk
bastia : korzika
uj-delhi: megtisztulás
 48. jókai emléktábla
 49. soares
 50. egyiptom-izrael
 51. wehner - sajtóértekezlet prágában
 52. hírjegyzék.
- /mti/
16.10/p

-.-
- 48 -

R

kk 53. szaljut 6. - 2.

ki bzs pk m o s z k v a, 1978. január 14. /mti/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

csomagolnak az űrhajósok a szaljut-6. űrállomás fel-
délzetén: dzsanibekov és makarov nemcsak a saját egyéni fel-
szerelési tárgyait viszi át a szozu-z-27 űrhajóról - ezzel
érkeztek az űrállomásra, a szozu-26-ra, amivel vissza-
térnek a földre -, hanem igen nagy mennyiségű olyan tudomá-
nyos dokumentációs anyagot is, amit több, mint egy hónapos
munkával az állandó személyzet: romanyenko és grecko gyűj-
tött össze.

igaz, a csomagolás - legalábbis a csomagok átszálli-
tása az egyik űrhajóból a másikba - könnyebb, mint a földön.
a moszkvai televízió kozmikus közvetítésében jól látszott,
amikor dzsanibekov egy jókora csomaggal megjelent az űr-
állomás belsejében, majd - a csomaggal együtt - egyszerűen
,,felszállt,, és átuszott a levegőben a kabin belsejében dol-
gozó grecko feje fölött.

a földre visszatérő űrhajóval egyebek között fényké-
peket, filmtekercsekét, dokumentációs anyagokat, megfigye-
lési naplót, biológiai mintákat hoznak az űrállomásról,
valamint vérmintákat az űrhajósok egészségi állapotának
pontos ellenőrzésére.

a négytagú személyzet kitűnően érzi magát, jó han-
gulatban, vidáman készül az újabb eseményre: dzsanibekov
és makarov visszatérésére.

utjuk - mint ezt borisz volinov űrhajós újságíróknak
elmondotta - elsősorban kísérleti jellegű volt, s bebizonyítot-
ta, hogy lehetséges a tartósan működő űrállomásokon a sze-
mélyzet rendszeres váltása, a szükséges anyagok, felszere-
lési tárgyak oda-vissza szállítása, sőt, adott esetben a men-
tés is. volinov lesz egyébként annak az egységnek parancsno-
ka, amely a földön fogadja a váltott űrhajóval visszatérő
dzsanibekovot és makarovot.

az űrállomáson maradó romanyenko és grecko folytat-
ja a kísérletsorozatot, a megfigyeléseket. szombaton az űr-
hajósok megismételték a rezonancia-vizsgálatot, annak elő-
zetes ellenőrzésére, hogy a visszatérő űrhajó lekapcsolása
nem okozhat-e károsodást. az eredmény megfelelő, s a szét-
kapcsolásra a megadott időben sor kerülhet.

/folyt. köv./
16.52/bzs

- 49 -

R

kk 53. /szaljut 6. - 2.

1.folyt./bzs

romanyenkónak és greckónak bőven akad munkája a látogatók eltávoztása után is. hozzávetőlegesen 400 „rendelést”, adtak fel a különböző szovjet tudományos kutató intézetek egyes jelenségek vizsgálatára és megfigyelésére. a kívánságlista a biológiai kísérletektől a technikai vizsgálatokon át földtani kutatásokig terjed.

-. -

kk 54. strauss - lehallgatás

or/ve bzs pk b o n n, 1978. január 14.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

franz-josef strauss, a nyugatnémet jobboldal egyik vezéralakja, az 1978-as politikai szezon kezdetére ismét újságok szalagcímébe került. a süddeutsche zeitung szerint nem sokkal az 1976-os npsz-beli választások előtt a bajor politikus egyik telefonbeszélgetését törvénytellenesen lehallgatták.

strauss saját pártja, a csu „házi lapjának”, a bayern kuriernek a főszerkesztőjével folytatott beszélgetést. ennek jegyzőkönyvét még karácsonykor egy ismeretlen feladó juttatta el a süddeutsche zeitung müncheni szerkesztőségébe. strauss meg is erősítette, hogy a jegyzőkönyvben foglaltak „nagyjából megfelelnek a valóságnak”, egy kivétellel: a csu elnöke tagadja, hogy telefonon utalt volna arra, mennyire kínosan érinti, hogy neve a lockheed amerikai repülőgépgyártó cég nemzetközi megvesztegetési botránya kapcsán felmerült.

arról, hogy kik, és milyen körülmények között hallgatták le az ellenzéki politikus telefonbeszélgetését, semmi biztosat sem tudni. a leleplezést közlő lap szerint a jegyzőkönyvet olyan formanyomtatványon rögzítették, amelyet a nyugatnémet hírszerzés, a bundesnachrichtendienst alkalmazott hasonló esetekben. igaz, a nyomtatványokat már 1974-ben - tehát két évvel korábban - kivonták a forgalomból. az ügy azonban alkalmat adott a csu-nak arra, hogy „azonnali és szigorú”, vizsgálatot követeljen a bonni kormánytól a felelősség kiderítésére.

/folyt. köv./
16.56/bzs

- 50 -

kk 54. /strauss - ... 1. folyt./bzs

akárki volt is a jegyzőkönyv fotómásolatának feladója, alaposan a kezére játszott a szélsőjobboldali politikusnak. a viszonylag hírséges bonni belpolitikai életbe berobbanó botrány kiválóan alkalmas a szociál-liberális kormánykoalíció elleni hangulatkeltésre, és arra, hogy strausst - aki különböző botrányairól vált hírhedtté - az ártatlan áldozat szerepében tüntesse fel. a január közepétől ujra kezdődő nyugatnémet belpolitikai csatározásokban strauss és hívei fontos pontokat remélhetnek ettől az ügytől.

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk.2.sz. hírünk/ vietnam-kambodzsa / 1.bek. 2.sorában a név helyesen:

az afrikai, ázsiai és latin-amerikai népek szolidaritási szervezete /ospaaal/

/mti/

-. -

kk 55. szadat-interju

csr/pr bzs bs

k a i r ó, 1978. január 14./mti/

szadat elnök az október című egyiptomi hetilapnak adott interjuban -, amely vasárnap jelenik meg, de szövegét már a külföldi hírügynökségek rendelkezésére bocsátották -, a különtárgyalások megkezdése óta az eddigi legélesebb támadást intézte begin izraeli kormányfő ellen, és kijelentette: semmi remény nincs arra, hogy a hétfőn jeruzsálemben kezdődő tárgyalások eredményeként a külügyminiszterek a közel-keleti béke megteremtéséről közös elvi nyilatkozatot adhatnak ki, s ezért módosítjuk stratégiánkat. részletekbe nem bocsátkozott.

/folyt. köv./

18.08/bzs

- 51 -

R

kk 55. /szadat- ... 1. folyt./bzs

- begin semmit nem adott nekem - mondotta szadat -,
mindent én adtam neki. biztonságot és törvényességet, amiért
semmit nem kaptam cserébe.

szadat hangsúlyozta, hogy békekezdeményezése nem
olyan, mint a dávid királyról elnevezett jeruzsálemi szál-
loda, amelyet annakidején begin a palesztinai brit jelen-
lét elleni tiltakozásul felrobbantott. ezt a kezdeménye-
zést - mondotta szadat - begin nem robbanthatja fel anél-
kül, hogy egyúttal ne tenné magát és másokat tönkre az el-
következő évszázadokra.

szadat mult időben beszélt arról a reményéről, hogy
jövőre már a felszabadított sinai-félszigeten imádkozhat.
izrael álláspontjáról szólva hangsúlyozta, hogy minden kér-
désben a régi álláspont került tulsulyba tel avivban.

szadat kijelentette, nem sajnálja, amit tett és meg-
ismételte, hogy ha kudarcot vall, posztját átadja másnak,
akinek majd döntenie kell, vagy végigviszi ezt a békekez-
deményezést, vagy más utat választ. „izrael szelet vet,
ezért vihart fog aratni,, - élt a bibliai hasonlattal az
egyiptomi elnök. /upi/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

szadat az interjuban egyenlőségjelet tett az izraeli
és a sziriai álláspont közé. mint mondotta, november 19-én
azért utazott jeruzsálembe, hogy megszabaduljon sziria ,,szó-
beli akrobatikájától,, de ugyanezzel találta magát szemben az
izraeliek részéről is. hangsúlyozta, hogy mind a két mód-
szert egyformán ,,labirintus módszernek,, tartja. /upi/

--

18.12/bzs

- 52 -

R

kk 56. vi. pál pápa - emberi jogok

ku bzs bs vatikánváros, 1978. január 14./mti/

vi. pál pápa szombaton a vatikánban akkreditált dip-
lomaták számára adott hagyományos éveleji fogadáson az em-
beri jogok kérdésének szentelte beszédét. kijelentette, hogy
„az egyház rokonszenvvel követi figyelemmel az embe-
ri jogokról manapság folyó, gyakran szenvedélyes, gyakran
inulatos vitákat.,, a római katolikus egyházfő külön szolt
a dél-afrikában érvényesülő fajüldöző politikáról, az ott élő
népek önrendelkezési jogának semmibe vételéről, s kifejezte
reményét, hogy a világnak ebben a térségében békés megoldást
találnak majd a feszültségek megszüntetésére. /dpa, upi, afp,
ap/

--

kk 57. barre kijelentése

ku bzs bs l y o n, 1978. január 14./mti/

raymond barre francia miniszterelnök szombaton egy
rádióinterjuban kijelentette, hogy „kormányja egyetlen kül-
földi kormánnyal nem vitat meg és soha nem vitatott meg
belpolitikai témákat,,. egy kérdésre válaszolva a kormányfő
közölte, szerinte az amerikaiak részéről nem volt
„ügyes,, hivatalos nyilatkozatokat tenni arról, hogy el-
lenzik a kommunista pártok esetleges részvételét nyugat-
európai országok kormányaiban.

barre egy vidéki rádióállomásnak adott interjuban
hangsúlyozta azt is, hogy a francia belpolitikáról nem esett
szó azokon a tárgyalásokon, amelyeket carter amerikai elnök-
kel folytatott tavaly washingtonban - az idén pedig párizs-
ban. /afp/

--

kk 58. etiópia - szomália

a-ht/pr bzs bs n a i r o b i , 1978. január 14./mti/

munyua waiyaki kenyai külügyminiszter szerint orszá-
ga elleni az „afrika szarvának,, térségében folyó hábo-
rut, s úgy véli, hogy a szomáliai csapatokat ki kell von-
ni etiópia területéről. kenya ellenzi a katonai erővel tör-
ténő területhódításokat, s következképpen támogatja az
etiópai népet országa területi épségéért folytatott har-
cában. /taszsz/

18.20/bzs

--
- 53 -

R

kk 59. szovjet-algériai közlemény

ki bzs bs m o s z k v a, 1978. január 14./mti/

moszkvában szombaton közleményt adtak ki huari bumediennek, az algériai demokratikus és népi köztársaság elnökének január 12-14. között a szovjet fővárosban tett látogatásáról. a baráti munkamegbeszélésre érkezett elnököt, mint a közlemény aláhuzza, a szovjet vezetők meleg szeretettel fogadták. a szívélyes légkörben megtartott tárgyalásokon szovjet részről alekszej koszigin miniszterelnök, mihail szuszlov, az szkp kb titkára és andrej gromiko külügyminiszter, a politikai bizottság tagjai vettek részt, algériai részről bumedien mellett abdelaziz buteflika külügyminiszter, ahmed draia szállítási miniszter, a forradalmi tanács tagjai, ahmed taled ibrahimi miniszter, a köztársasági elnök tanácsadója, mohammed ben jahia pénzügyminiszter és abdelkrim ben mahmud, algéria moszkvai nagykövete vett részt.

a tárgyalásokon áttekintették a hagyományos baráti kapcsolatok, az együttműködés kérdéseit, a továbbfejlesztés lehetőségeit. a felek megegyezéssel állapították meg, hogy e kapcsolatok gyümölcsözően fejlődnek és szélesednek, megerősítették azt, hogy szándékukban áll a szovjet-algériai barátság elmélyítése. ez a barátság nemcsak mindkét ország népének érdekében áll, hanem hozzájárul az arab népeknek az izraeli agresszió ellen vívott igazságos harca védelméhez, megfelel minden szabadságszerető nép érdekének az imperializmus és a neokolonializmus ellen vívott harcban.

az időszerű nemzetközi kérdések áttekintése során a felek megegyezéssel állapították meg, hogy nézeteik egybeesnek a békéért vívott harc, az általános és teljes leszerezésért, a nemzetközi feszültség enyhítéséért folyó küzdelem kérdéseit illetően. megerősítették: szilárd elhatározásuk, hogy továbbfejlesztik és elmélyítik a politikai együttműködést.

mint a közlemény aláhuzza, a tárgyalások során nagy figyelmet szenteltek a közel-keleti helyzetnek. a szovjet fél nagyra értékelte azt a fontos szerepet, amelyet az algériai demokratikus és népi köztársaság tölt be az arab világ haladó erőinek imperialistaellenes alapon történő összefogásáért folyó harcban.

/folyt. köv./
18.52/bzs

- 54 -

R

kk 59. /szovjet-algériai ... 1. folyt./bzs

bumedien elnök megerősítette, hogy az algériai demokratikus és népi köztársaság kitart az 1977 decemberében tripoliában megrendezett tanácskozás záróközleményében foglaltak mellett. aláhuzta annak fontosságát, hogy az arab népek megerősítsék kapcsolataikat a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. a szocialista közösség országai folyamatos segítséget és támogatást nyújtanak a közel-keleti országoknak a cionizmus és az imperializmus ellen vívott igazságos küzdelmükhöz.

mindkét fél kijelentette, hogy a jelenlegi körülmények között fontosnak tartja a szabadságszerető arab népeknek a cionizmus és az imperializmus ellen vívott harca megerősítését, mert a közel-kelet jelenleg történelmének bonyolult szakaszát éli át.

az egyiptomi kormány legutóbbi lépései olyan helyzetet teremtettek, amely súlyosan fenyegeti az arab népek létérdekeit, tényleges és súlyos akadály a közel-keleti kérdés igazságos és tartós rendezésének útjában.

e lépéseket mindkét fél határozottan elítéli, mert azok olyan megosztást okoztak, amely az arab országok egységének aláaknázását célozza a megszállt területek felszabadítására, a palesztinai arab nép nemzeti jogainak helyreállítására irányuló küzdelemben. az ilyen lépések súlyos következményeiért egyedül e lépések kezdeményezőit terheli a felelősség.

a szovjetunió és algéria kinyilvánítja: szilárd elhatározásuk, hogy továbbra is követelik az olyan igazságos és tartós rendezést a közel-keleten, amelynek kidolgozásában minden érdekelt fél részt vesz, így a palesztinai felszabadítási szervezet is.

a felek aláhuzták, hogy a térségben csak úgy lehet megvalósítani a valódi és tartós békét, ha az izraeli csapatokat feltétel nélkül, haladéktalanul és teljesen kivonják valamennyi megszállt arab területről és érvényre juttatják a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen jogait, beleértve azt a jogát is, hogy létrehozza saját államát.

/folyt. köv./
18.56/bzs

- 55 -

R

kk 59. /szovjet-algériai ... 2. folyt./bzs

a felek megvitatták az afrikai helyzetet is. arra a közös véleményre jutottak, hogy az imperialista államok beavatkozása az afrikai államok belügyeibe a régi gyarmati rend helyreállítását szolgálja, s ugyanakkor olyan súlyos feszültséget hoz létre, amely a békét és a nemzetközi biztonságot fenyegeti. a két ország folytatja erőfeszítéseit annak érdekében, hogy az afrikai földrész teljesen felszabaduljon a neokolonialista, imperialista uralom alól.

a feleket aggodalommal tölti el a feszültség növekedése a nyugat-szaharai térségben. állást foglaltak amellett, hogy a nyugat-szaharai problémát a lehető legrövidebb időn belül, békés uton kell megoldani, az ENSZ határozatainak megfelelően, érvényre juttatva a terület népének önrendelkezési jogát.

a szovjetunió és algéria kifejezte, hogy változatlanul szilárdan támogatja zimbabwe, namibia és a dél-afrikai köztársaság népeinek a szabadságért és a nemzeti függetlenségért vívott harcát. a két ország elítél minden olyan mesterkedést, amely félmegoldást akar a térség kérdéseinek rendezésében, és ezzel meg akarja őrizni az ujgyarmatosítókat, a fajüldöző rendszerek érdekeit.

a felek meggyőződése, hogy ezeknek a kérdéseknek igazságos rendezését csak a fajüldöző rendszerek felszámolásával, a teljes hatalomnak a zimbabwei nép kezébe történő azonnali átadásával lehet megvalósítani. állást foglaltak amellett, hogy a dél-afrikai köztársaságnak haladéktalanul ki kell vonulnia namibiából és a hatalmat a swapo-nak, a namibiai nép törvényes képviselőjének kell átadni, meg kell szüntetni dél-afrikában az apartheid-politikát.

a felek elítélik azt, hogy az ujgyarmatosítók katonailag beavatkoznak az afrikai földrész országában. ez a beavatkozás arra irányul, hogy elnyomja a népek jogos törekvéseit, felszámolja a nemzeti felszabadítás folyamatát, komoly fenyegetést jelent a szuverén afrikai országok függetlenségére nézve.

/folyt. köv./
19.02/bzs

- 56 -

kk 59. /szovjet-algériai .. 3. folyt./bzs

a feleket komoly aggodalommal tölti el az északkelet-afrikában kialakult helyzet. somália és etiópia folytatódó fegyveres konfliktusával kapcsolatban aláhúzták: ezt a konfliktust békés uton kell rendezni, a területi integritás, a szuverenitás és az egymás belügyeibe történő be nem avatkozás elveinek tiszteletben tartásával.

a felek aláhúzták, hogy az északkelet-afrikai országok barátságának, jószomszédi viszonyának helyreállítása a térség minden országa szabad és független fejlődése érdekeinek felel meg. elítélték az imperialista kísérleteket, amelyek a feszültség élezését célozzák az afrikai földrészen.

a szovjetunió és algéria, mint a közlemény megállapítja, rendszeresen folytatni kívánja a baráti találkozókat, a konzultációkat. a két ország aláhúzza a most megtartott szovjet-algériai tárgyalások fontosságát./kis csaba/

--

kk.61. cedronio

wa/p bs

ró m a , 1978. január 14./mti/

rómában szombaton bejelentették, hogy paolo pansa cedroniót, a nato jelenlegi főtitkárhelyettesét nevezték ki olaszország washingtoni nagykövétévé. a 62 éves politikus - aki korábban hazája chilei és kanadai nagykövete volt - februárban veszi át a washingtoni posztot./upi/

19.12/p

--
-57-

kk.60. waldheim cipruson

ku/p bs n i c o s i a , 1978. január 14./mti/

kurt waldheim, az ENSZ főtitkára szombaton kétnapos látogatásra ciprus szigetére érkezett. a világszervezet főtitkára kiprianu államfővel és denktassal, a ciprusi török közösség vezetőjével tanácskozik majd az ország súlyos politikai problémáiról.

ciprusi török sajtóforrások szerint lehetséges, hogy waldheim vasárnap egy fogadáson „összehozza”, tanácskozássra kiprianut és denktast, a sziget két etnikai közösségének vezetőjét.

mint már jelentettük, waldheim korábban a ciprusi helyzetről tárgyalt ecevit új török miniszterelnökkel. az ENSZ főtitkárát jövő héten athénbe várják politikai megbeszélésekre.

waldheim nicosiába érkezésekor a repülőtéren ankarai tárgyalásairól elmondta, hogy ecevit biztosította őt: a török fél konkrét javaslatokat tesz majd a ciprusi problémák rendezésére, mind a területi, mind az alkotmányjogi kérdésekben. waldheim reményét fejezte ki, hogy az új török kormány hozzáállása segít majd a nehézségek áthidalásában. emlékeztetve a múltban ismétlően bekövetkezett kudarcokra, waldheim „mérsékelten optimistának”, mondotta magát, ami a ciprusi közösségek közötti tárgyalások ujrafelvételét és annak eredményességét illeti. /adn, ap, upi/

--

kk.62. finn elnökválasztás - elektorok

ku/p bs h e l s i n k i , 1978. január 14./mti/

finnországban szombaton lezárult az elnökválasztási kampány, s vasárnap és hétfőn megválasztják a 300 elektort. a finn alkotmány értelmében a közvetett választási rendszerben az elektorok döntenek majd - egy hónap múlva - választóik nevében arról, hogy ki lesz a köztársasági elnök a következő hat évben. egységes a vélemény, hogy urho kekkonen jelenlegi elnököt a szavazatok túlnyomó többségével újra megválasztják államfőnek.

a 77. éves kekkonen már 22 éve az ország elnöke. a köztársaság hat legfontosabb pártja kekkonen jelölését támogatja. /afp/

19.30/p

-58-

R

kk.63. andreotti lemond

br/p bs r ó m a , 1978. január 14./mti/

giulio andreotti olasz miniszterelnök lemondása elkerülhetlenné vált, miután szombaton a szocialista párt és a köztársasági párt hivatalosan megvonta támogatását a kereszténydemokrata kisebbségi kormánytól -, jelentette az esti órákban a reuteriroda.

a kommunista párt vezetői szombaton este találkoznak andreottival. római politikai megfigyelők a megbeszéléstől nem várnak változást a helyzetben, s arra számítanak, hogy a kormányfő hétfőn benyújtja kabinetjének lemondását giovanni leone köztársasági elnöknek. egyszersmind valószínűnek tartják, hogy az államfő ismét andreottit fogja megbízni kormányalakítással.

ismeretes, hogy az újabb kormányválság előzményeként az olasz baloldali pártok több ízben követelték a kisebbségi kormány kibővítését, a kereszténydemokraták azonban kategórikusan elutasították ezt. nyugati hírügynökségek értékelése szerint a kormányfőnek a különböző politikai pártok vezetőivel folytatott szombati tárgyalássorozatára erősen rányomta bélyegét az egyesült államoknak az olasz belügyekbe való újabb beavatkozási kísérlete is. az amerikai külügyminisztérium, mint emlékeztetés, csütörtökön „nyugtalanságának”, adott hangot az olaszországi fejlemények kapcsán, s leszögezte, hogy washington „helyteleníti a kommunisták részvételét a nyugateurópai kormányokban”,.

a kommunisták, a szocialisták és a köztársaságiak követelésének lényege az, hogy a jelenlegi „egyszínű”, kereszténydemokrata kabinetet a júliusban aláírt hatpárti programot támogató pártok képviselőiből megalakítandó „szükségkormány”, váltsák fel, amelyben az említett három párton kívül a kereszténydemokraták, a szociáldemokraták és a liberálisok kapnának még helyet. /reuter, afp/

--

kk.64. német kp hete

ht/pr/p bs n ü r n b e r g , 1978. január 14./mti/

nürnbergben ünnepi nagygyűléssel megkezdődött a német kommunista párt hete. a nagygyűlésen beszédet mondott herbert mies, a német kommunista párt elnöke.

/folyt köv./
19.45/p

-59-

R

kk 64./német....:folyt/p

a szónok foglalkozott a párt 1978-as feladataival, majd áttérve a külpolitikára, kijelentette, hogy a német kommunista párt a jövőben is határozottan szembehelyezkedik minden olyan irányzattal, amely ellenséges az enyhülés érdekeivel szemben, sürgeti a kapcsolatok további normalizálását a szocialista államokkal. aláhúzza, hogy a német kommunista párt határozottan ellenzi a fegyverkezési hajszát, elsősorban a neutronfegyver gyártását.

a kp elnöke beszédében kitért arra is, hogy a német kommunista pártnak mit kell tennie a dolgozók létérdekeiért, a drágaság és a munkanélküliség növekedése ellen, a demokratikus jogok védelméért, valamint az ugynevezett szakmai tilalom ellen.

a német kommunista párt hetének programja szerint a nagyüzemekben gyűléseket tartanak, a nagyvárosokban kiállításokat rendeznek, nyilvánosságra hozzák a párt programját, amelyet az októberi pártkongresszus elé terjesztenek./taszsz, adn/

--

kk 65. rövid hírek

ós bzs bs

1978. január 14./mti/

t e h e r á n : szonoda szunao

szonoda szunao japán külügyminiszter szombaton több közel-keleti országot érintő körútjának első állomására, teheránba érkezett. a japán diplomácia vezetője abbasz ali khalatbari iráni külügyminiszterrel kétoldalu politikai és gazdasági kérdésekről tárgyalt. /qna, afp/

w a v e r l y : humphrey

hubert humphrey szenátort, az egyesült államok volt alelnökét - aki szombatra virradóan, 66 éves korában elhunyt - a washingtoni capitoliumban ravatalozták fel. a szenátor temetése hétfőn lesz minneapolisban. /afp/

/folyt. köv./

19.57/bzs

- 60 -

R

kk 65. /rövid hírek

1. folyt./bzs

L i s s z a b o n : Luis cabral

Luis cabral, bissau-guinea köztársaság államfője szombaton háromnapos hivatalos látogatásának befejeztével elutazott Lisszabonból. portugáliai tartózkodása alatt Luis cabral tárgyalt antonio ramalho eanes államfővel a fejlődő és fejlődő országok közötti gazdasági különbségek csökkentésének lehetőségeiről. /afp/

Islamabad, rawalpindi: új kormány-jellegű testület

Ziaul hak tábornok, a pakisztáni katonai kormányzat vezetője szombaton új kormány-jellegű szervet, egy 16 tagú - 11 polgári és 5 katonai személyből álló - tanácsadói bizottságot, állított fel az ország közigazgatásának átszervezésére. a bizottság, amelynek tagjai miniszteri rangban vannak, szombaton tartotta első ülését rawalpindiban. Ziaul hak tábornok tíz tárcát tartott meg magának. a bizottság élére főtitkári rangban polgári személy, ghulam isak khan került. /afp, reuter/

L i p c s e : jemeni küldöttség

a jemeni népi demokratikus köztársaság küldöttsége, amely ali nasszer mohammed hasszani miniszterelnök, a nemzeti front egyesített politikai szervezete pb tagja vezetésével az ndk-ban tartózkodik, szombaton lipcsébe érkezett. a vásárváros új tanácsházán Karl-Heinz Müller főpolgármester, és Rolf Opitz Lipcse megyei tanácselnöke fogadta a vendégeket. /adn/

h a n o i : raymond guyot

Raymond Guyot, a béke világtanács elnökségének tagja, aki a bvt küldöttségének tagjaként a közelmúltban a vszk-ban járt, pénteken párizsban megtartott sajtóértekezletén hangsúlyozta: a vietnami kormány nagyjelentőségű intézkedéseket tett annak érdekében, hogy a kambodzsai-vietnami határon megszűnjenek a határcidensek és helyreálljon a béke. a béke világtanács minden tőle telhetőt elkövet a békes rendezés elősegítésére, hogy a vszk és kambodzsa között mielőbb megegyezés jöjjön létre. /vna/

/folyt. köv./

20.02/bzs

- 61 -

R

kk 65. /rövid hírek 2. folyt./bzs

szó f i a : bizánci erődítmény

a vi. században épült bizánci erődítmény nyomaira bukkantak a szófiától mintegy 300 km-re észak-keletre fekvő alfatar kisváros környékén. a szófiai kliment ohridszki egyetem tudósai a helyi történelmi muzeum régészeivel együtt megállapították, hogy az erőd alapjait egy jóval korábban épült trák várfal maradványai szolgálták. a régészek eddig mintegy 1000 méter hosszan tárták fel az erődítmény falait, s közben számos kerámia-tárgyat és pénzürmét találtak./mti/

l a p a z : éhségstrájk

tizenhetedik napja tart az az éhségstrájk-mozgalom, amelyben nyolc bolíviai városban ezerkétszáz-an vesznek részt. az éhségstrájk résztvevői teljes amnesztiát, a politikai okokból elbocsátott bányászok munkahelyükre való visszavételét és a bányavidékeken állomásozó katonai erők kivonását követelik a kormánytól. /afp/

t e h e r á n : áradások

az iráni katonaság szombaton több, mint 10 000 embert szállított el helikoptereken és csónakokon az ország déli városaiból és falvaiból, amelyek utcáit a napok óta tartó heves esőzések miatt - magas víz borítja. a rádióösszeköttetés több településsel megszakadt. /upi, dpa/

b u r g o s : havazás

spanyolországban 27 éve nem volt olyan kemény tél, mint az idén. szombaton a rendőrség és a katonaság egységei indultak annak a többszáz embernek a segítségére, akiket az ország északi részében szerda óta dühöngő hóviharak elzártak a külvilágtól. az utak járhatatlanok, megszünt az áramszolgáltatás, több várossal megszakadt a telefonösszeköttetés. a madridot észak-spanyolorzággal összekötő autópályáról eddig több, mint 200 000 tonna havat takarítottak el. burgos közelében a hóban megrekedt autók utasai közül ketten megfagytak. /reuter/

/folyt. köv./

20.06/bzs

- 62 -

R

kk 65. /rövid hírek 3. folyt./bzs

h o n g k o n g : barre

az új kína híregyhözség vasárnapi /helyi idő/ jelentése szerint raymond barre francia miniszterelnök elfogadta hua kuo-feng, a kínai kp kb elnöke, az államtanács elnöke meghívását és január 19-24. közt látogatást tesz a kínai népköztársaságban. /új kína/

--

kk.66. vietnami hadijelentés

a- ós/p bs h a n o i , 1978. január 14./mti/

a vna híregyhözség szombati jelentése beszámol arról, hogy a kambodzsai erők január 4. óta folyamatosan követnek el újabb határsértéseket a vszk területe ellen.

a jelentés részletesen beszámol a január 4. és 11. között lezajlott kambodzsai provokációkról, amelyek során tüzérségi támogatással támadták a vietnami biztonsági erők és a rendőrség állásait.

a jelentés kiemeli, hogy a leghevesebb a január 11.-i támadás volt, amikor két kambodzsai ezred an giang tartomány területén egyes pontokon 4 kilométer mélyen behatolt a vszk területére./vna/taszsz/

--

kk.67. tito -bumeiden

/kieg.a kk.24.sz.hirünkhöz/

mg/o bs i g a l o , 1978. január 14./mti/

szombaton este az igráli „sirály”, villában megkezdődtek jospir broz tito jugoszláv, és huari bumedien algériai köztársasági elnök tanácskozásai.
/folyt köv./
20.15/p

-63-

R

kk.67./tito--....folyt/p

a két államfő, munkatársaival együtt, kicseréli véleményét az időszerű nemzetközi helyzetről, különösen a legújabb közel-keleti fejleményekről. várható, hogy a tárgyalások során - amelyek vasárnap délelőtt folytatódnak - szó lesz jugoszlávia és algéria kapcsolatainak további fejlesztéséről, is.

tito elnök szombaton este vacsorát adott bumedien elnök és kísérete tiszteletére./tanjug/

--

kk 68. közel-keleti hírek

wa/pr bzs bs

1978. január 14./mti/

k a i r ó

/kieg. a kk 55-höz/

az october című hetilapnak adott nyilatkozatában szadat elnök egyidejűleg felajánlotta, hogy az egyiptomi-izraeli béke eddigi garanciáin túlmenően hajlandó megnyitni országa határait, s rendezni kapcsolatait izraellel. egyben kész megszövegezni egy olyan nyilatkozatot, amely a békés egymás mellett élésről szóló szerződés szövegét tartalmazná. az eddigi egyiptomi békeajánlattal kapcsolatos garanciákat felsorolva szadat hangoztatta: „amennyiben a garanciák nem elég világosak, kész vagyok azokat megismételni, akár ezerszer is.,,

az egyiptomi államfő az alábbiakban foglalta össze békeajánlatát: demilitarizált övezet létrehozása a határ mindkét oldalán; riasztóállomások felszerelése, de ezeknek kezelését izraeli oldalon nem láthatják el egyiptomiak, és fordítva, egyiptomi területen sem állomásozhatnak izraeliek; olyan övezet létrehozása, amelyben korlátoznák a fegyverzetet; olyan övezet, ahol a haderőket korlátoznák, ennek kiterjedését később tárgyalásokon határoznák meg; nemzetközi ellenőrző erők állomásoztatása a határ mentén, sarm el-seikh-ig; az akabai-öböl nemzetközi víziúttá nyilvánítása; egyiptomi-izraeli vegyesbizottság létrehozása az ensz felügyeletével, vagy anélkül; a békés egymás mellett élésről szóló szerződést tartalmazó nyilatkozat közzététele, a határok megnyitása és a kapcsolatok rendezése./reuter/

/folyt. köv./

20.35/bzs

- 64 -

R

kk 68. /közel-keleti ... 1. folyt./bzs

w a s h i n g t o n e m b a r g ó : 21.00 óráig!

james carter, az egyesült államok elnöke szombaton nyilvánosságra hozott nyilatkozatában kijelentette: „súlyos csapás lenne a világbékére, ha meghiusulnának anvar szadat egyiptomi elnök békekezdeményezései.

az amerikai elnök pénteken nyilatkozott lapszerkesztők előtt, s a nyilatkozatot szombaton hozták nyilvánosságra. carter elmondta, hogy tanácskozik cyrus vance külügyminiszterrel, mielőtt az jeruzsálembé, az izraeli-egyiptomi tárgyalásokra utaznék.

„nagy fontosságot tulajdonítunk a jeruzsálemi megbeszéléseknek - mondotta carter. - elhatároztuk, ha megtehetjük, mindenütt és mindig felajánljuk jószolgálati tevékenységünket. el sem tudom képzelni, hogy begin miniszterelnök és az izraeliek meghiusítják az alapvető béketárgyalásokat, csak azért, mert vita folyik a zsidó településekről. nagyon megfelelő lenne, ha a jordán folyó nyugati partján, vagy a sinai-félszigeten jordánia, egyiptom és izrael között létrejönne valamilyen megállapodás, amelynek alapján több izraeli lakos a jelenleg megszállt területeken maradhatna, -, hangoztatta carter.

hozzátette: „ez azonban nagyon szorosan összefügg azzal, hogy a békefenntartó erőket az ensz állítsa-e ki, vagy ez a kötelezettség jordániára, a palesztinokra, illetve egyiptomra hárul-e., /upi/

--

kk 69. amerikai állásfoglalás - mitterrand

ku bzs bs p á r i z s, 1978. január 14./mti/

francois mitterrand, a francia szocialista párt első titkára szombaton élesen bírálta az amerikai vezetés legutóbbi állásfoglalásait a nyugat-európai kommunista pártoknak a kormányokban való esetleges részvétele ellen.

/folyt. köv./

20.40/bzs

- 65 -

R

kk 69. /amerikai ... 1. folyt./bzs

„ha az egyesült államok elnöke tulságosan gondját akarja viselni néhány ország - bármelyek legyenek is azok - belpolitikájának, akkor erre mi, szocialisták, azt mondjuk: ez türhetetlen beavatkozás. „ - hangoztatta mitterrand egy párizs környéki politikai értekezleten elhangzott beszédében. hangsúlyozta, hogy ami franciaországot illeti, pártja nem hajlandó elfogadni ilyen amerikai politikát.
/afp/

--

kk 70. puja - sajtónyilatkozat /lásd: kk 41-et is!/
ht/pr bzs bs addisz abeba, 1978. január 14./mti/

puja frigyes, a magyar népköztársaság külügyminisztere addisz abeba nemzetközi repülőtérén, elutazása előtt, nyilatkozott az ujságíróknak.

a magyar külügyminiszter kijelentette, hogy felekedle giorgisz etióp külügyminiszterrel folytatott megbeszélései rendkívül eredményesek voltak, s azt bizonyították, hogy a felek azonos nézeteket vallanak az áttekinített kérdésekben. mint mondotta, a fő figyelmet az etiópiai helyzetnek, valamint az új etiópiai társadalom felépítéséért folytatott harcnak szentelték. aláhuzta, hogy magyarország teljes mértékben támogatja az ideiglenes katonai kormányzótanács társadalom- és gazdaságátalakító politikáját, valamint az etióp nép hősiességét a belső és a külső reakció ellen. ezzel összefüggésben a magyar külügyminiszter elítélte szomália agresszióját.

- a szoros együttműködés és megértés, valamint a barátság és a szívélyesség légkörében megtartott tárgyalásokon - mondotta puja frigyes - megvitattunk több afrikai problémát, főleg az afrikai nemzeti felszabadító mozgalom számos kérdését. etiópia és a magyar népköztársaság egyöntetűen támogatja az enyhülés politikáját, aláhuzva, hogy ez a politika az egész világ népeinek alapvető érdekeit szolgálja.

a felek leszögezték, hogy tovább fejlesztik és erősítik a kétoldalú kapcsolatokat és az együttműködést. puja frigyes hangsúlyozta, hogy az etiópiai forradalom pozíciójának erősödése a békét és a haladást szolgálja afrikában és az egész világon. /taszsz/

--

20.45/bzs

- 66 -

R

kk 71. ndk - ítélet

ko bzs bs

berlin, 1978. január 14./mti/

a berlini katonai törvényszék 12, illetve 7 évi szabadságvesztésre ítélte az nszk szövetségi hírszerző szolgálata - a bnd - két ügynökét, karl bartels és anna bartels nszk állampolgárokat, akik hosszú éveken keresztül rendszeres katonai jellegű kémtevékenységet folytattak. a kémházaspár mindenekelőtt az ndk nemzeti néphadserege és a szovjet hadsereg objektumainak felderítésével foglalkozott. /kocsis/

--

kk 72. külpolitikai híreink jegyzéke 1978. január 14-én 16.00 órától zárásig

bzs/ bs

1978. január 14.

53. szaljut-6 - 2.
 54. strauss - lehallgatás
 55. szadat-interjú
 56. vi. páp pápa - emberi jogok
 57. barre kijelentése
 58. etiópia - szomália
 59. szovjet-algériai közlemény
 60. waldheim cipruson
 61. cedronio
 62. finn elnökválasztás - elektorok
 63. andreotti lemond
 64. német kp hete
 65. rövid hírek
- teherán: szonoda szunao
waverly: humphrey
lisszabon: luis cabral
islamabad, rawalpindi: új kormány-jellegű testület
lipcse: jemeni küldöttség
hanoi: raymond guyot
szófia: bizánci erődítmény
la paz: éhségstrájk
teherán: áradások
burgos: havazás
hongkong: barre

/folyt. köv./

21.05/bzs

- 67 -

R

kk 72. /híregyzék 1. folyt./bzs

- 66. vietnami hadijelentés
- 67. tito-bumedián
- 68. közel-keleti hírek
- 69. amerikai állásfoglalás - mitterrand
- 70. puja sajtónyilatkozat / lásd kk 41-e-t/
- 71. ndk - ítélet
- 72. híregyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: németh gyula, patak károly,
barabás miklós

21.10/bzs

- 68 -

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Külföldi hírek

1978. január 15. v a s á r n a p

kk.1. közel-kelet

pl/dm/p bj

w a s h i n g t o n , j e r u z s á l e m
k a i r ó , 1978. január 15./mti/

elhalasztották a hétfőre kitűzött egyiptomi-izraeli-amerikai külügyminiszteri tárgyalásokat -, jelentették be szombaton a késő esti órákban washingtonban. az amerikai külügyminisztérium szóvivője nem sokkal ezt megelőzően közölte azt is, hogy cyrus vance külügyminiszter az utolsó pillanatban megváltoztatta eredeti tervét, és másfél órával a kitűzött indulás előtt elhalasztotta jeruzsálemi látogatását.

az amerikai külügyminisztérium szerint vance azért döntött az indulás elhalasztása mellett, mert az egyiptomi és az izraeli fél mindaddig nem tudott megegyezni a jeruzsálemben eredetileg hétfőn kezdődő külügyminiszteri értekezlet napirendjében, különös tekintettel a palesztin kérdésre. a szóvivő elmondta, hogy a nézeteltérések első sorban ,,a jordán folyó nyugati partjával, a gazai övezettel és a palesztinai problémával,, kapcsolatosak. reményét fejezte ki, hogy a napirend vitás kérdéseit sikerül mielőbb megoldani, és ,,a lényegi tárgyalások, amelyeken az amerikai külügyminiszter is részt vesz majd, mielőlt lehetséges, megkezdődnek,,.

/folyt köv./
9.45/p

-1-

Po